UDVIKLING

TIDSSKRIFT OM UDVIKLINGSHÆMMEDE

NR. 3, 3. KVARTAL 2005

UDVIKLING

TIDSSKRIFT OM UDVIKLINGSHÆMMEDE

ISSN 0905-7412

Abonnement - kursussekretariat og information:

Udvikling
Sekretariatet
Ladegårdsgade 44-46, 5610 Assens
Telefon 64 71 59 93
Fax 64 71 59 92
E-mail: udvikling@nypost.dk
Abonnement 2005 - fire tidsskrifter
Pris: 415,- kr. inkl. moms

Redaktion:

Udvikling,
Falkensteenvej 1A, Gerlev, 4200 Slagelse
Redaktør Hans Christian Hansen
Hjemmeside: www.udvikl.dk

Layout og korrektur:

Hans Christian Hansen.

Redaktionsmedlemmer:

Hans Christian Hansen (ansvarshavende)
Lisbeth Bruus-Jensen
Henning Jahn
Michael Henriksen
Ib Poulsen

Oplag:

1000

Udgiver:

UDVIKLING i samarbejde
med Forstandergruppen.
Forretningsfører Henning Jahn
Haldager Mark Vej 22
4250 Fuglebjerg

Sats og tryk:

Jannerup offset a/s, Slagelse.

NORDISK MILJØMÆRKNING 541 340 TRYKSAG

Forsidebillede:

Festivalen "Kultur der dur", august 2005.
Foto: Tinie W. Rasmussen, StoryPix.
Læs artiklen " Et liv med flere muligheder" i dette nummer.

Tidsskriftet Udvikling udkommer fire gange årligt med artikler om arbejdet for udviklingshæmmede.

Udvikling blev startet i 1990 som et forsøg på at få lidt mere gang i erfaringsudvekslingen om det praktiske pædagogiske arbejde for udviklingshæmmede og interessen viste sig så stor at der var basis for at fortsætte tidsskriftet.

Artikler fra dig modtages med glæde og gerne med masser af illustrationer. Artikler bedes sendt til redaktionen i en papirudgave og på diskette. Teksten skal være Word og indskrevet i ensartet skrifttype og størrelse, for det letter arbejdet, når vi skal lave layout.

Fotos, der fremsendes sammen med artikler, skal være originalbilleder på fotopapir, og illustrationer bedes ligeledes leveret i originaludgave.

Send straks din artikel til:

Udvikling
Falkensteenvej 1A, Gerlev, 4200 Slagelse

Besøg også vores hjemmeside
www.udvikl.dk

UDVIKLING er dit blad,
så send dit indlæg.

Indhold

Et liv med flere muligheder s. 4
Af Vibeke Storm Rasmussen.

Kommunalreformen og det særlige sociale område s. 7
Af Asbjørn Agerschou.

Mange intelligenser i fremtidens virksomhed s. 8
Af Steen Hildebrandt.

Forestillingen om skam findes i danskernes hoved s. 10
Af Maarja Siiner.

TV-Glad Danmarks bedste eksportvare? s. 12
Af Maarja Siiner.

European Union of Supported Employment s. 14
Af Henning Jahn og Hans Christian Hansen.

Mennesker med udviklingshæmning på det ordinære arbejdsmarked s. 15
Af Puk Draiby.

Idrætsdag i Odsherred s. 16
Af Lars Ravn.

VASAC Band stepping east s. 18
Af Henning Jahn.

Leder- og medarbejderudvikling gennem brug af naturen s. 20
Af Jan Jessen.

Bløde værdier – der gør en forskel s. 22
Af Hans Christian Hansen.

Appetitvækkeren s. 24
Af Hans Christian Hansen.

Et liv med flere muligheder

Af amtsborgmester i Københavns Amt, Vibeke Storm Rasmussen.

Vi står i et vadested. Med strukturreformen skal et regnestykke og et puslespil gå op. Undervejs skal vi helst ikke tabe nogle opgaver på gulvet. Kommuner og regioner har begge et stort ansvar for, at vi også fremover kan tilbyde borgere med handicap et liv med flere muligheder – en tilværelse rig på udvikling, oplevelser og fællesskab.

I år fejrer vi over hele landet, at det er 25 år siden, at amterne overtog ansvaret for de opgaver, som Statens Særforsorg tidligere løste i forhold til blinde, døve, åndssvage, osv. Gennem årene er vi nået langt. På mange af Åndssvageforsorgens institutioner boede beboerne stadig på sovesale. Der var ikke plads til meget privatliv, og aktivitetsmulighederne var begrænsede.

Siden dengang er der sket meget. Der er bygget om og bygget nye boliger til borgere med handicap. Mange af dem, som tidligere blev anbragt på en af særforsorgens institutioner er flyttet ud i egen bolig eller i et kommunalt bofællesskab. I dag kan udviklingshæmmede få job med løntilskud på det ordinære arbejdsmarked. På værksteder, aktivitetscentre og daghjem kan borgere med handicap deltage i et væld af spændende aktiviteter.

En meget vigtig del af udviklingen gennem de sidste 25 år har været den holdningsændring, som har fundet sted i befolkningen og hos medarbejderne, der arbejder i de sociale tilbud. Der er i dag en

Udviklingshæmmede har i dag mulighed for at deltage i mange kulturelle aktiviteter. Festivalen "Kultur der dur", august 2005. Foto: Tinie W. Rasmussen, StoryPix.

Udviklingshæmmede deltager også i samfundets almene kulturliv i dag. To fodboldfans fra Længen, et amtsligt botilbud i Rødovre. Foto: Tinie W. Rasmussen, StoryPix.

langt større accept af og anerkendelse af, at borgere med handicap har krav på støtte til at udvikle sig og bruge sig selv bedst muligt. De skal have indflydelse på eget liv og mulighed for at vælge selv.

I Københavns Amt har vi i amtsrådet i 2003 vedtaget et sæt handicappolitiske hensigtserklæringer. De handicappolitiske hensigtserklæringer er vigtige, fordi de holder os fast på, at vi hele tiden bør forbedre de tilbud vi giver borgerne.

De handicappolitiske hensigtserklæringer rummer en række mål for vores indsats. For udviklingshæmmede har vi vedtaget følgende mål:

- Vi skal tilbyde udviklingshæmmede bedre adgang til forskellige typer boliger, f.eks. ungdomsboliger, bofællesskaber, selvstændige boliger opført efter almenbolig lovgivningen og ældreboliger mv.
- Vi skal sørge for, at den enkelte i højere grad kan vælge, og vi skal give udviklingshæmmede større muligheder for at flytte, hvis den enkelte ønsker det.
- Vi skal give den enkelte udviklingshæmmede mulighed for at føle, at vedkommende bruger sine evner og får mulighed for at udfolde sig.
- Vi skal i højere grad give reelle valgmuligheder for den enkelte, så den enkelte afhængig af behov og ønsker kan tilegne sig færdigheder og deltage i forskellige typer af aktiviteter.
- Mulighederne for at udviklingshæmmede, som ønsker det, kan få arbejde på det ordinære arbejdsmarked skal styrkes.
- Undervisning skal i højere grad ses som en integreret del af de aktiviteter, man er involveret i. Den enkelte skal kunne tilegne sig sociale, personlige og faglige kompetencer, som han eller hun senere kan gøre nytte af.

I de kommende år sker der væsentlige ændringer på det socialpædagogiske område. Ansvaret fordeles på en ny måde mellem staten, de nye storkommuner og regionerne. I den forbindelse er det vigtigt, at der sker en fortsat prioritering og udvikling af opgaverne i forhold til borgere med handicap, uanset hvordan ansvarsfordelingen bliver fremover mellem de nye storkommuner og regionerne.

For det første er det vigtigt, at handicapområdet bliver placeret tilstrækkelig højt på dagsordenen i de nye storkommuner. Hvis kvaliteten af tilbuddene skal fastholdes og udvikles er det væsentligt at kommunalbestyrelserne formule-

rer mål for sektorens udvikling. I forhold til de store sociale områder i kommunerne, børn- og unge området og ældreområdet, er handicapområdet et mindre område, som kommunalbestyrelserne ikke må tabe af syne.

For det andet er det vigtigt, at det lykkes at overføre den nødvendige viden til de nye storkommuner om, hvordan opgaverne løses. Medarbejderne i de sociale tilbud har f.eks. i dag en meget detaljeret og værdifuld viden om de enkelte brugergrupper. Det er afgørende at denne viden fastholdes.

For det tredje er det vigtigt, at der skabes et tilstrækkeligt dynamisk samarbejde mellem de nye storkommuner og regionerne. Samarbejdet skal sikre, at der også fremover etableres og drives det tilstrækkelige antal pladser i tilbuddene til borgere med handicap. Samarbejdet skal også sikre, at der sker en fortsat udvikling af indhold og kvalitet i tilbuddene.

For det fjerde er det vigtigt, at det lykkes at fastholde og udvikle den tradition for brugerdemokrati, der er i amterne. Brugerne skal vide hvor de kan henvende sig og at der bliver lyttet til deres synspunkter. Brugerindflydelse og selvbestemmelse vil også fremover være afgørende forudsætninger for, at brugerne får et liv med flere muligheder.

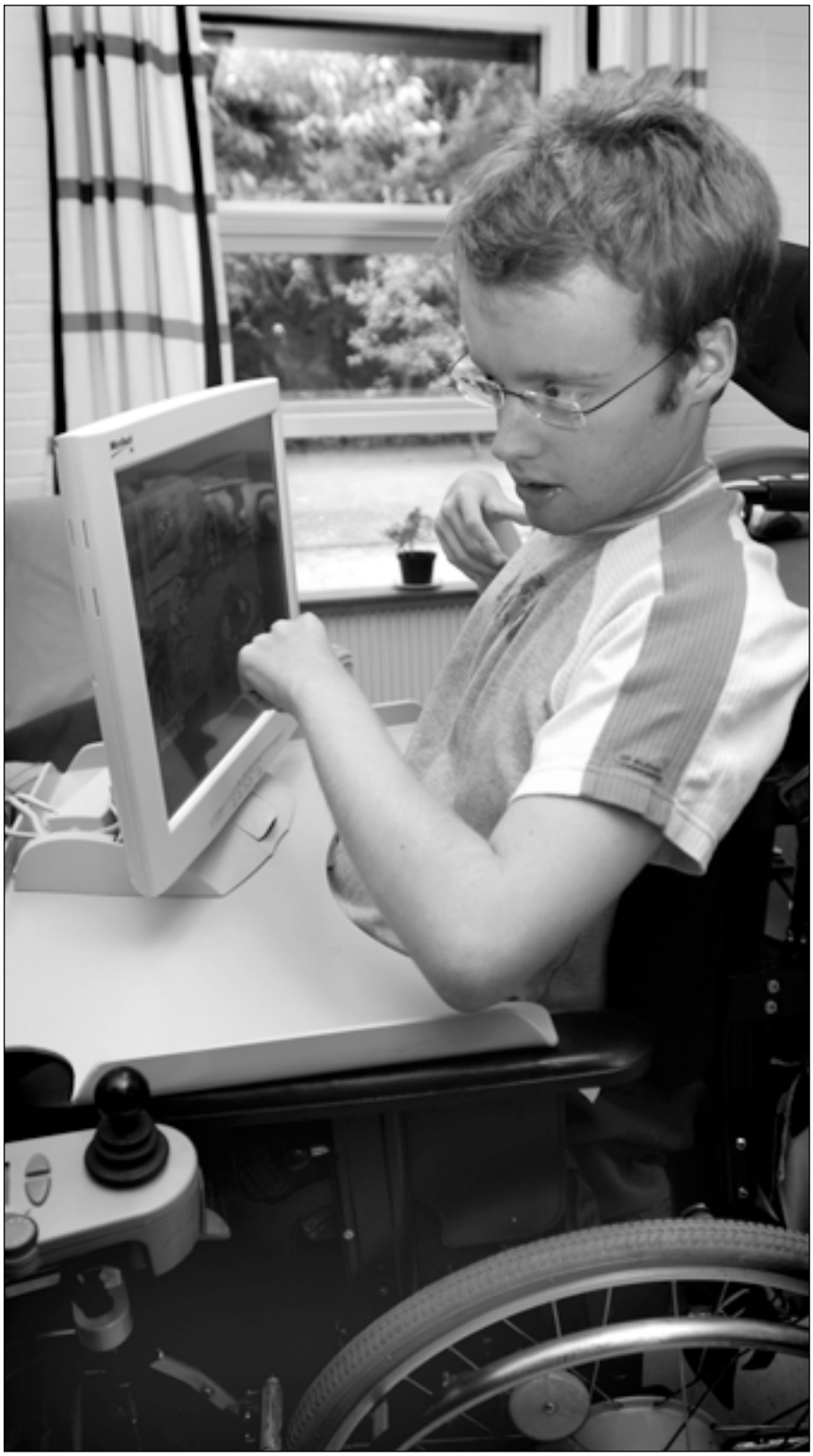

IT er i dag et vigtigt hjælpemiddel for mange handicappede. Ved hjælp af en trykstyret skærm kan Christian Lund kommunikere med andre. Foto: Tinie W. Rasmussen, StoryPix.

Kommunalreformen og det særlige sociale område

Af Socialfaglig konsulent Asbjørn Agerschou, Socialpædagogernes Landsforbund.

98 kommuner og 5 regioner
Før kommunalreformen i 1970 bestod Danmark af ca. 1300 sognekommuner, 25 amtskommuner og 86 købstadskommuner. Kommunalreformen dengang betød, at antallet blev reduceret til 275 kommuner og 14 amter.

Senere kom kommunesammenlægningen på Bornholm, så Danmark i dag er inddelt i 271 kommuner og 13 amter.

Fra 1. januar 2007 vil den nye kommunalreform betyde, at der er 98 kommuner, hvoraf 35 er eksisterende kommuner, mens de øvrige er resultatet af sammenlægninger. Amterne forsvinder, og der oprettes 5 regioner, hvis rolle imidlertid er ganske anderledes end de nuværende amters.

Kommunerne får myndighedsansvaret
Kommunalreformen indebærer desuden en betydeligt ændret opgavefordeling mellem stat og kommuner samt de nye regioner, - blandt andet når det gælder det særlige sociale område.

På det særlige sociale område får kommunerne hele myndighedsansvaret og det fulde finansieringsansvar. Dog bliver der en central refusionsordning i forbindelse med de dyreste enkeltsager. Denne ordning gælder alle tilbud på det sociale område – fra ikke-specialiserede til meget specialiserede tilbud.

Det er desuden kommunen, der har ansvaret for, at de nødvendige tilbud faktisk er til stede, når en borger får brug for det. Dette ansvar kan kommunen opfylde ved brug af egne tilbud og/eller ved brug af andre kommuners tilbud, tilbud i regionerne eller private tilbud.

Regionerne
Regionerne skal *som udgangspunkt* drive alle de nuværende amtslige institutioner og tilbud, der ligger i regionen – bortset fra institutioner for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer er anbragt uden for hjemmet. De skal drives af de respektive beliggenhedskommuner. Også de nuværende amtslige specialskoler overgår til beliggenhedskommunerne.

Som udgangspunkt betyder det, at en beliggenhedskommune kan beslutte at overtage et amtsligt tilbud, der ellers skulle have været regionalt. Hvis en beliggenhedskommune vil overtage et amtsligt tilbud allerede fra 1. januar 2007, skal den træffende bindende beslutning inden 15. februar 2006 og meddele det til amtet. Det kommunalt overtagne tilbud skal indgå i fremtidige rammeaftaler, indgå i tilbudsviften og dermed være til rådighed for andre kommuner. Tilbud oprettet af en kommune selv indgår ikke i rammeaftalerne. En beliggenhedskommune kan i øvrigt altid senere beslutte at overtage et regionalt tilbud, - for eksempel pr. 1. januar 2008.

Rammeaftale
Når det gælder de regionale sociale tilbud og institutioner (og eventuelle regionale tilbud, der er overtaget af en kommune), skal der hvert år indgås en rammeaftale mellem regionen og kommunerne. Dette arbejde starter med, at hver kommune skal redegøre for dens behov for antal pladser, indhold og omfang af de regionale tilbud - for det kommende år og et overslag over de næste tre. På baggrund af kommunernes redegørelser udarbejder regionen forslag til rammeaftale med regionens kommuner. Forslaget til rammeaftale drøftes og godkendes af kommunerne hvert år senest 15. oktober.

En rammeaftale skal indeholde det samlede antal pladser og tilbud, regionen det kommende år stiller til rådighed for kommunerne i regionen fordelt på målgrupper, anvendelsen af lands- og landsdelsdækkende tilbud, udviklingsmål for regionens tilbud samt takster for kommunernes køb af regionale pladser og tilbud. De regionale tilbud finansieres udelukkende ved kommunal takstbetaling, og en kommune betaler kun for dens faktiske brug af pladser.

Det er udelukkende kommunen, der visiterer til et socialt tilbud, men en region kan afvise optagelse i et konkret tilbud "hvor der ikke er en rimelig match mellem borgerens og tilbuddets indhold"

Hermed er der – i en rigtig kort udgave - fortalt om noget af det, der skal foregå på det særlige sociale område i forbindelse med kommunalreformen.

Valg den 15. november 2005
Året 2006 bliver et travlt år, hvor brikker på alle mulige områder skal falde på plads, så de nye kommuner og regioner kan fungere fra 1. januar 2007.

Der skal tages beslutninger på det særlige sociale område, men også på mange, mange andre. Blot som nogle ganske få eksempler – valg og indkøb af økonomisystemer, forhandlinger om fordeling af aktiver, passiver og medarbejdere ved opgaveovertagelse fra en anden myndighed, formulering og beslutning om en kommunal børnepolitik, valg og prioritering af IT-systemer (samt datakonvertering), fastlæggelse af vejnavne og husnumre, budgetlægning for 2007, ansættelse af chefer m.fl., etablering af forvaltningsstrukturer og meget, meget andet.

Ved kommunalvalget den 15. november 2005 vælges de politikere, der skal tage beslutningerne i 2006. I de sammenlagte kommuner vælges der sammenlægningsudvalg, der fra 1. januar 2007 bliver til almindelige kommunalbestyrelser, og der vælges til forberedelsesudvalg, som samme dato bliver til regionsråd. I de kommuner, som ikke er berørt af sammenlægninger, vælges der til almindelige kommunalbestyrelser.

De nuværende amtsråd og nuværende kommunalbestyrelser i sammenlagte kommuner fungerer videre i 2006 som en slags bobestyrere blandt andet for at sikre den daglige drift mest muligt.

Mange intelligenser i fremtidens virksomhed

Af professor, Ph.D. Steen Hildebrandt.

Danmark er på vej til at blive et vidensamfund – siger vi. Vi ankommer til dette nye samfund med mange gamle forestillinger, med vanetænkning og institutioner inden for erhvervslivets, kulturens, religionens og den offentlige administrations område. Og på den baggrund opdeler, opsplitter og diskriminerer vi på livet løs. På universiteter, hospitaler, kommunale og statslige administrationer og i private virksomheder af mange slags findes der en stille, både bevidst og ubevidst, effektiv og virkningsfuld diskrimination, der bl.a. handler om, at vi ringeagter og diskriminerer i forhold til hinandens uddannelser, fag, professioner, alder, køn, religiøs og kulturel baggrund, seksuel orientering mm. Vi har meget svært ved at rumme den anden, hvis den anden er forskellig. Vi taler meget om viden-, oplevelses-, kreativitets- og innovationssamfundet, men vi tænker og opfører os på mange måder, som vi gjorde på Kaj Holgers tid. Det praktiserede pædagogik- og menneskesyn på mange universiteter og såkaldt højere læreanstalter, skoler, virksomheder, hospitaler mm er på Kaj Holger - eller endnu lavere niveau. Vi er så helvedes kloge i Danmark, at vi er ved at sakke agterud.

Danmark præsterede op gennem sidste halvdel af 1900-tallet at udvikle sig til ét af verdens rigeste og mest velfungerende industrisamfund. Kaj Holgers radio- og fjernsynsfabrik fra TV-serien Krøniken var én af de mange tusinde og effektive produktionsvirksomheder, som vi dengang etablerede.

Mange af disse virksomheder findes ikke mere – i Danmark. De findes uden for Danmarks grænser, hvor man nu er optaget af det samme, som vi dengang var optaget af, nemlig at producere mange flere materielle produkter – og meget mere uddannelse – til mange flere mennesker og til stadig lavere styk-omkostninger. Vi kaldte det effektivitet og velstand. Effektiviteten førte bl.a. til det, som vi i dag kalder ensidigt gentaget arbejde (EGA). Og til ensidige uddannelser, hvor vi behandler alle ens, selv om vi godt ved, at alle er forskellige. Vi tester de studerende og eleverne med de samme tests og stiller de samme krav til dem, uagtet at de er så forskellige og har så forskellige kompetencer, som mennesker nu engang er og har. Ud af det er der kommet fagrænser, korte, lange, mellemlange, høje, lave, tynde og fede uddannelser i én uendelighed. Og dermed basis for diskrimination og bedreviden.

På Kaj Holgers tid standardiserede, synkroniserede, mekaniserede, automatiserede og robotiserede vi så meget, at alt blev ens og effektivt. Vore virksomheder, skoler, uddannelser – alt sammen skulle være ens og effektivt. I en sådan standardiseret verden er det ikke sjovt at være forskellig fra standarden, for så falder man uden for. Sådan er der mange mennesker i det danske samfund, der er og holdes uden for. Det er ikke hundrede, eller tusinder – det er mange titusinder af mennesker, der ikke får lov at deltage i værdiskabelsen i samfundet. Det er ikke holdbart. Vi hylder en række principper og værdier, men nogle af dem har netop den følge, at vi ekskluderer en række mennesker fra det lukkede og rensede fællesskab.

I dag er det andre tendenser og principper, der møder os. Vi skal fortsat gøre meget, som i industrisamfundet, herunder automatisere og standardisere, men vi skal også tage hensyn til den digitalisering, globalisering, liberalisering, immaterialisering og individualisering, der finder sted. Derved bliver automatisering og standardisering til noget andet. Vidensamfundet bliver ikke et rigtigt vidensamfund, før rummelighed, mangfoldighed eller inklusion bliver det normale, bliver styrken, eller bliver en del af styrken. Det modsatte af mangfoldighed er enfoldighed. Når man har at gøre med maski-

ner er det fornuftigt med ensretning, enfoldighed og masser af det samme. Når man har at gøre med mennesker, forholder det sig helt anderledes.

Danmark skal noget andet – nu. Vi skal finde en anden identitet. Hvor Kaj Holgers tid var en maskin-periode for Danmark i den forstand, at det var maskiner, der var nøglen til at producere de mange radio- og tv-apparater og alt det andet, vi havde behov for eller lyst til, så er det nu mennesker, der er det helt afgørende. Mennesker, der udfolder sig. Mennesker, der kan og vil noget. Danmark skal leve af mennesker. Vi går fra en simpel arbejdsdeling i industrisamfundet til en meget mere kompleks arbejdsdeling og samarbejdsform i vidensamfundet.

Vi skal være kreative og innovative. Vi skal også være praktiske og effektive. Vi skal fortsat bygge huse og gøre rent; reparere biler og skovle sne. Undervise børn og voksne; have hospitaler og plejehjem. Producere redskaber og udstyr, mad og maskiner – alt muligt, men der er ét fælles: I stadig stigende omfang vil det være mennesker og menneskers virke sammen, der vil være det, der gør danske produkter og ydelser værdifulde og interessante. Derfor – og af mange andre årsager – skal alle – ikke bare hænder, men hoveder og hjerter, i arbejde. Det er én af de kæmpeudfordringer, som Danmark har nu. Vi skal have omstruktureret det lille, tætte, velorganiserede og velstrukturerede Danmark. Vi skal have skabt andre fysiske, organisatoriske, sociale og mentale strukturer, der gør det muligt at drage nytte af alle de mange tusinde mennesker, der i dag er sat helt eller delvist uden for samfundets værdiproduktion. Vi skal også have uddannet og videreuddannet mange, ja langt de fleste af os skal i fremtiden være under konstant videreuddannelse, og så skal det ikke hedde videreuddannelse, men blot uddannelse. Grunduddannelse bliver et livslangt fænomen. Man bliver aldrig færdig. Det oplever mange allerede. Mange flere skal vænne sig til, at det, vi kalder livslang læring, er noget reelt og nærværende. Fremtidens skole, uddannelse, læreplads, kompetenceudvikling – må man forestille sig – vil være helt anderledes indrettet og organiseret end i dag. Vi skal lære, at det er menneskers totale mængde af kompetencer, der skal respekteres, næres og udfoldes og ikke kun den brøkdel, som industrisamfundet nærede og udnyttede.

Danmark kan ikke blive et vidensamfund i verdensklasse, før alle, der kan, får mulighed for at bidrage med deres menneskelige, sociale, kunstneriske og faglige kompetencer. Vi skal være et lærende samfund. Men ikke nok med det. Vi skal også være et undervisende samfund i den forstand, at vi skal blive meget bedre til at lære fra os - alle sammen. Vi skal alle sammen være en slags lærer og alle skal være en slags elev. Og alle elever skal "behandles som sjældne og dyrebare planter, der skal have deres rette pasning og pleje for at udvikle sig og vokse", som direktør Mikkel B. Rasmussen skrev i en artikel i Mandag Morgen. I stedet for taler vi om PISA-undersøgelser og om simple tests, som om det var aber og ikke mennesker, det drejede sig om.

shi@steenhildebrandt.dk
www.steenhildebrandt.dk

Forestillingen om skam findes i danskernes hoved

Af Maarja Siiner.

Både integrations- og handicapområdet er præget af diffuse holdninger og myter. En udbredt forestilling er, at indvandrere og efterkommere ikke vil acceptere deres handicap, fordi de føler skam. Antropologerne Maia Feldman og Mette Larsen fra Handicapcenter Øst har lavet en undersøgelse af etniske minoriteter med handicap i Københavns Kommune, som viser, at etniske minoriteter ikke skammer sig mere end andre over handicap. De håber, at resultater fra undersøgelsen kan være med til at aflive myter, bidrage med viden om etniske minoriteters perspektiver, og her i gennem forbedrer dialogen med etniske minoriteter med handicap.

Antropologerne Maia Feldman og Mette Larsen har lavet en undersøgelse af etniske minoriteter med handicap.

Etniske minoriteter med handicap

Undersøgelsen udgør første del i Projektet etniske minoriteter med handicap, som er et tre-årigt projekt der er finansieret af Københavns Kommunes Koordinationsudvalg for den forebyggende arbejdsmarkedsindsats og Arbejdsmarkedsstyrelsen. Projektets formål er at forbedre handicapcentrenes indsats i forhold til borgere med etnisk minoritetsbaggrund. Både den kvalitative og den kvantitative del af undersøgelsen har vist flere interessante ting.

Resultater af den kvantitative undersøgelse, viste f. eks. at Københavns Kommune ikke er særlig belastet af indvandrere og efterkommere med handicap - som der har været spekulationer om - da deres antal svarer til det procentvise antal af indvandrere og efterkommere i kommunen generelt. På den anden side dokumenterer det kvantitative materiale, at minoritetsborgere med handicap er dobbelt marginaliserede. Mens de ikke adskiller sig fra danske handicappede hvad angår andelen af højtuddannede, halter de langt bagud mht. beskæftigelse. Formålet med undersøgelsens kvalitative del, som bestod af interviews med minoritetsborgere, der enten selv er handicappede eller har et handicappet familiemedlemmer, og sagsbehandlere fra kommunens 4 handicapcentre, var at afdække ønsker, behov og erfaringer hos begge parter i mødet med hinanden.

Sproglige misforståelser

Interviews med ca. 60 sagsbehandlere viste, at mange af dem gik ud fra, at etniske minoriteter opfatter det som skam at være handicappet. I interviewene med minoritetsborgerne oplevede de to antropologer derimod ikke, at noget blev "gemt væk", men at de interviewede generelt snakkede meget åbent om deres eget eller familiemedlemmers handicap. En forståelse om skam kan bevirke at sagsbehandleren og borgeren misfortolker hinanden. Sagsbehandleren kan f.eks. antage at en borgers følelse af skam over et handicap er den bagvedliggende årsag til visse afslag eller ønsker om støtte og hjælp fra det offentlige. Misforståelser kan også skyldes forskellige betydninger af ordet "handicappet". Mange sagsbehandlere har oplevet, at minoritetsforældre benægter, at deres barn har et handicap. Dette skyldes imidlertid ikke nødvendigvis skam, men kan også hænge sammen med at ordet "handicap" i deres sprog og kultur har en betydning af "en hjælpeløs krøbling", som de ikke oplever at deres barn er. En handicappet kan også betyde en der udelukkende

er stærkt fysisk eller psykisk handicappet.

Sagsbehandlere kan blive bedre til at komme i dialog med etniske borgere, og spørge til den enkelte borgers ønsker og motiver for at forstå bevæggrunde og reaktioner, så misforståelser ikke kommer til at styre sagsbehandlingen. "Når en somalisk fyr siger, at hans forældre har svært med at forstå hans handicap, kan sagsbehandleren fortolke denne information som at forældre har svært ved at acceptere deres søns handicap og støtte ham, og komme til at foreslå, at fyren flytter hjemmefra," giver Maia Feldman som eksempel på en sproglig misforståelse i sagsbehandlingen."

I virkeligheden kan den unge mands sætning have betydet, at forældre mangler viden og information om handicappet, og derfor ikke kan forstå det. For-forståelser findes selvfølgelig også på den anden side af bordet. Mange minoritetsborgere har svært ved at forstå, at sagsbehandlingen altid tager udgangspunkt i det individuelle skøn. Det betyder at ens aktivitetsniveau og resurser vurderes individuelt, og at man derfor ikke altid får de samme ydelser som andre med et tilsvarende handicap har fået. Dette fortolker mange minoritetsborgere som forskelsbehandling, eller at de ikke får den samme hjælp som andre, fordi de er indvandrere.

Fokus på handicapcentrenes indsats

Idéen til projektet, hvis formål er at forbedre handicapcentrenes indsats i forhold til etniske minoriteter med handicap, opstod mens Maia Feldman og Mette Larsen var ansat på Handicapcenter Øst. De har begge erfaring med interkulturelt arbejde, og oplevede at sagsbehandlere af og til henvendte sig til dem, fordi de var i tvivl om ønsker og behov blandt nogle borgere med etnisk minoritetsbaggrund. Endvidere er projektet iværksat fordi man fra kommunens side ønsker at styrke kommunikation og inddragelse i forhold til de forskellige borgergrupper.

Et af projektets formål var også at holde kurser for medarbejdere fra de fire handicapcentre i Københavns Kommune. Nogle sagsbehandlere kom til kurset med et ønske om at få paratviden eller konkret værktøj, som kunne gøre deres arbejde med etniske minoriteter lettere. "De var lidt skuffede, når vi sagde, at det ikke er vores hensigt at give dem denne form for viden, da vi mener, at det ikke vil gavne mødet mellem borger og system," fortæller Maia Feldman. "Vi kunne ikke give dem paratviden om enkelte kulturer, da vi mener at de skal behandles som individer frem for som repræsentanter for en kultur". Derimod ville Mette og Maia blandt andet få dem til at reflektere over, at også danske handicapcentre har en kultur, som præger den måde de møder borgere på, og som kan få stor betydning for mødet med borgere med etnisk minoritetsbaggrund.

Beskæftigelsesmuligheder

Som et led i projektet, som også fokuserer på beskæftigelsesmuligheder for etniske minoriteter med handicap, vil Maia og Mette undersøge erhvervslivet, for at se konkret på, hvor arbejdspladser, der vil kunne ansætte borgerne med handicap og etnisk minoritetsbaggrund, befinder sig. Til det vil vi bringe sagsbehandlere i kontakt med disse arbejdsgivere, f.eks. vindere af MIA prisen, der har erklæret at de vil bidrage til at skabe et rummeligt arbejdsmarked." Desuden er der ved at blive etableret netværksgrupper for etniske minoritetsforældre til børn med handicap.

Du kan læse mere om projektet på hjemmesiden: www.etniskeminoritetermedhandicap.dk

Forfatteren til denne artikel, Maarja Siiner er skribent på www.handicap-portalen.dk, hvor artiklen også er publiceret.

TV-Glad
Danmarks bedste eksportvare?

Af Maarja Siiner.

TV-Glad, fjernsyn for udviklingshæmmede, fik sendetilladelse i 1999. Henrik Marentius og Mikkel Holmbäck, TV-Glads grundlæggere, ønskede at give udviklingshæmmede en mere meningsfuld tilværelse end rutinearbejde i beskyttet beskæftigelse.

Selvværd og Udvikling
En fjernsynskanal, hvor programmerne blev udtænkt og lavet af udviklingshæmmede selv kunne også give ytringsfrihed for denne forsømte gruppe, hvoraf de færreste kan læse eller skrive. Henrik understreger, at grundtanken bag projektet ikke var omsorg, men ønsket om at tilbyde udviklingshæmmede en mulighed for at lave "seriøst" arbejde og træne dem i at begå sig på arbejdsmarkedet. Men han indrømmer, at det populære ombejlede journalistarbejde giver dem mere selvværd og fordrer udvikling.

TV-Glad i udlandet
Det har bl.a. været skylden for at TV-Glad har udviklet sig eksplosivt de seneste år. Udover at sende 1 times programmer på alle arbejdsdage på de lokale kanaler på Fyn, Bornholm, Sjælland og Jylland, er der blevet etableret TV-Glad afdelinger i Norge, Sverige, Tyrkiet, Litauen, Kina og Spanien, hvorfra der transmitteres til hele den spansktalende del af Sydamerika.

De har fået udelukkende positiv modtagelse uanset hvor i verden de kommer og har noget så sjældent som hele Folketingets uforbeholdte støtte. For hvem kan sige nej til TV-Glad? som Henrik siger.

Det er jo mit liv
Og programmerne med de sjove navne "Novotnys Hjørne" "Glad Mad" og "Songwriters Attick" er populære hos udviklingshæmmede. Eller som Amir Becirovic, der har været med i TV-Glad i 1 år siger, "Når jeg så TV-Glad for første gang, så tænkte jeg: hold da kæft, det er jo mit liv det her!" Det første positive møde blev skæbnesvanger for Amir, han bestemte sig straks for at blive med i teamet og har i dag på redaktionen fået kælenavnet Humoristiske Amir. "I stedet for at kalde os spassere eller udviklingshæmmede præsenterer kælenavne som Hurtig Jan os som personligheder," siger Amir.

TV-Glads Fagskole
Det "sorte" arbejde på redaktionen laves af "normale" medarbejdere, der enten er pædagoger eller TV-uddannede, men de har ingen stemmeret hvad angår programmernes indhold og udformning. Alle udviklingshæmmede, der har lyst til at lave fjernsyn, kan være med - i den omfang de kan. De udvalgte kommer på TV-Glads Fagskole, "nok den første uddannelse for udviklingshæmmede," som Henrik siger. Kurser i TV-produktion, musik og animation varer 2 år og skal kvalificere kursister til fagligt TV-arbejde. Der er ca. 100 udviklingshæmmede knyttet til lokale centre over hele Danmark og ca. 60 "normale" medhjælpere.

Forfatteren til denne artikel, Maarja Siiner er skribent på www.handicapportalen.dk, hvor artiklen også er publiceret.

Alle udviklingshæmmede, der har lyst til at lave fjernsyn, kan være med - i den omfang de kan. De udvalgte kommer på TV-Glads Fagskole.

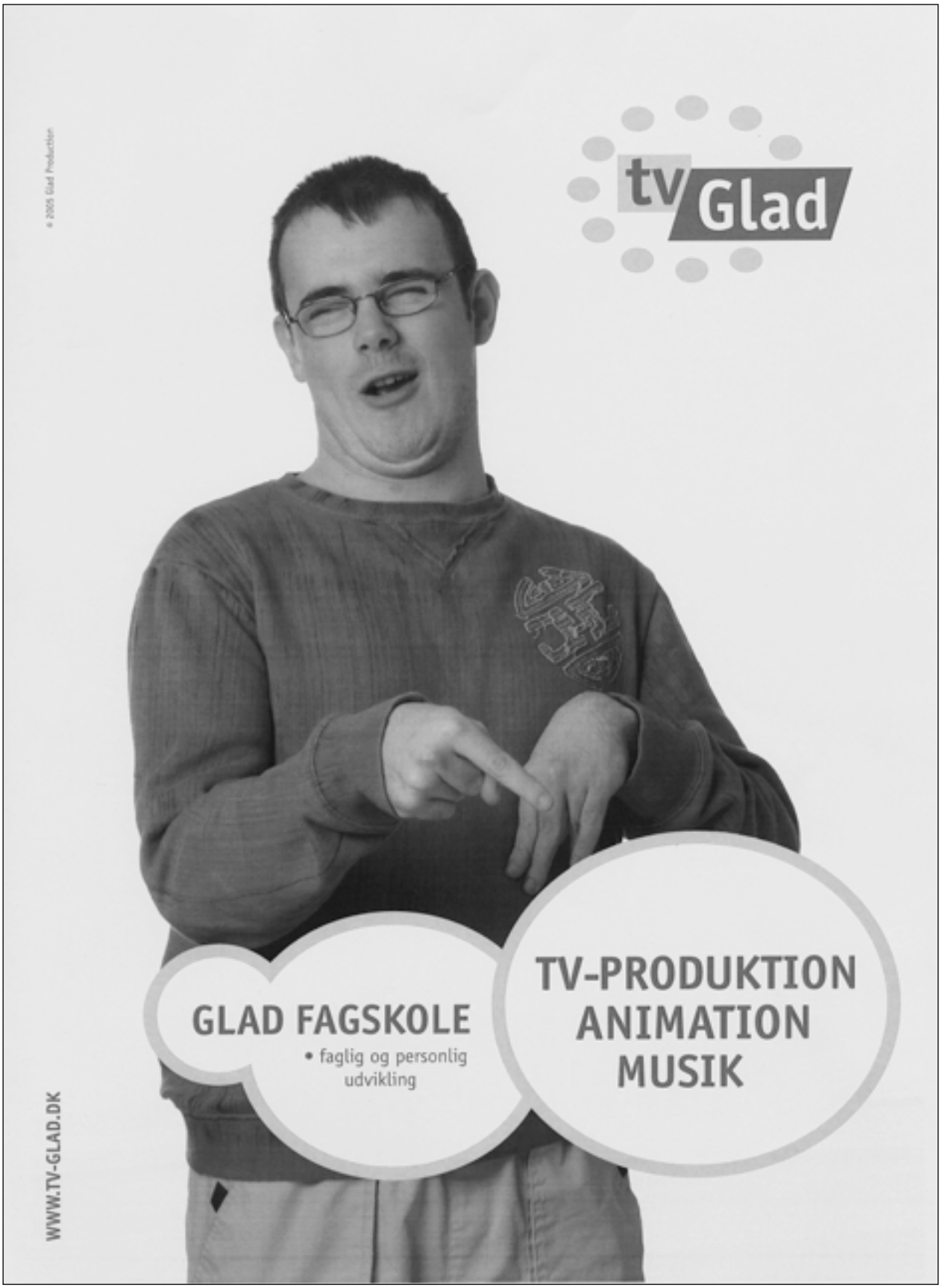
© 2005 Glad Production
tv Glad
GLAD FAGSKOLE
• faglig og personlig udvikling
TV-PRODUKTION
ANIMATION
MUSIK
WWW.TV-GLAD.DK

European Union of Supported Employment

Af Henning Jahn, VASAC Center 3, Slagelse og Hans Christian Hansen VASAC Center 4, Sorø.

Den Europæiske Union for Støttet Arbejde, EUSE afholdt i perioden 15. – 17. juni 2005 kongres i Barcelona. Organisationen arbejder for at fremme arbejdsmarkedsintegration for mennesker der er udviklingshæmmede. Omkring 700 mennesker deltog i kongressen. Ved kongressen var der repræsentanter fra 37 forskellige lande. Fra Danmark deltog repræsentanter fra Sandtoften i Københavns Amt samt VASAC Center 1, VASAC Center 3 og VASAC Center 4 i Vestsjællands Amt. Deltagerne var primært fagfolk fra Europa, men der var for eksempel også repræsentation fra Rusland og flere afrikanske og amerikanske stater. Ud over fagfolk var brugerne og deres organisationer repræsenteret. Kongressen blev afholdt i "Palau de Congressos de Barcelona" der ligger i messeområdet langs gaden "Avinguda de la Reina Maria Cristina" Det er et utrolig flot område der som led i forberedelserne til verdensudstillingen i 1929 blev totalt ombygget. Ved indkørslen til messeområdet står to 47 meter høje tvillingetårne fra 1927. Derefter følger messehallerne, der administreres af bymessen "Fire de Barcelona". For enden af messegaden ligger, på en forhøjet plads, det gigantiske springvand "Front Màgica" og bag springvandet et palads der rummer Barcelonas største kunstmuseum, "Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Jobcoach

EUSE har igennem sin syv år lange levetid især fokuseret på gruppen af udviklingshæmmede, men har nu også fokus på andre handicapgrupper, sindslidende og indvandrere. Når der er tale om integration på det almindelige arbejdsmarked er udgangspunktet, at det er de samme metoder der skal anvendes uanset hvilken gruppe der er tale om. I supported employment indtager begrebet jobcoach en central placering. Jobcoachen er den person der direkte yder støtte på arbejdspladsen til mennesket med handicap. EUSE er i sit arbejde og metodemæssigt stærkt inspireret af USA, hvor supported employment længe har været på dagsordenen. Organisationens arbejde er økonomisk støttet af EU, der også i sit arbejde understøtter EUSE`s strategi om integration på arbejdsmarkedet.

Danmark er p.t. ikke repræsenteret i EUSE, men der blev under konferencen ført drøftelser med EUSE`s bestyrelse om dannelsen og optagelsen af en kommende EUSE Danmark.

Oplæg og artikler

De officielle sprog på konferencen var engelsk, spansk og catalansk. Men der var simultantolkning, hvor eksempelvis spanske og catalanske oplæg blev oversat til engelsk. Ud over et hav af spændende oplæg fik alle deltagerne også udleveret en artikelsamling med artikler fra kongressens forskellige oplægsholdere.

En af oplægsholderne, Dale DiLeo fra staten Florida i USA fortalte blandt andet om værdierne i arbejdet med støttet beskæftigelse. Han pegede på vigtigheden af at sikre social inklusion. Hans erfaring var, at individuel beskyttet beskæftigelse er den bedste løsning til at sikre social integration på arbejdsmarkedet.

Andre oplægsholdere var fortalere for at alle tiltag der sikrer handicappede tættere kontakt til det almindelige arbejdsmarked er betydningsfulde. John O'Brien fra Madison i den amerikanske stat Wisconsin argumenterede for, at alle initiativer der styrker social inkludering er vigtige. "I skal ikke skamme jer over, at I har noget der næsten er supported employment" sagde John O'Brian. Alle skridt i den rigtige retning er vigtige.

Det var ikke kun succeshistorierne, der blev præsenteret på konferencen. Der er også problemer og modgang. Et fælles forskningsprojekt som Norge og Nord Irland har gennemført sammen viste at "It's not all bedroses" som Clair Whiteside fra Nord Irland kunne fortælle. I Norge er 700.000 uden for arbejdsmarkedet og de offentlige virksomheder er så bureaukratiske, at det er meget, meget besværligt at oprette et støttet job på en offentlig arbejdsplads. Også fra Rusland kom der dybe suk fra Ph.d. Elena Starobina. Enkelte forsøg med jobs til handicappede på den almindelige arbejdsmarked er i gang i Rusland. Med det går meget langsomt og der er mange problemer. Forude ligger et kæmpe arbejde med information, personaleuddannelse og gamle holdninger der skal ændres.

Dansk netværk og afdeling af EUSE

I Danmark er der god gang i udviklingen at støttede jobs på det almindelige arbejdsmarked. Ved et landsdækkende netværksmøde den 19. maj 2005 i kulturhuset "Tobakken" i Esbjerg blev det besluttet at styrke erfaringsudvekslingen og udviklingen af arbejdet med at støtte mennesker med udviklingshæmning med inklusion på det almindelige arbejdsmarked.

Det skal for det første ske ved at der i Danmark opbygges et rum for erfaringsudveksling og videreudvikling af arbejdet for udviklingshæmmedes integration på arbejdsmarkedet.

For det andet blev det besluttet at oprette en dansk national afdeling af European Union of Supported Employment, EUSE. Gennem EUSE vil det være muligt at knytte internationale kontakter og høste erfaringer i Europa og andre dele af verden.

På mødet i Esbjerg deltog repræsentanter fra hele landet, der alle arbejder med at tilbyde job på det almindelige arbejdsmarked til mennesker, der har et handicap. Langt de fleste arbejder i tilbud for udviklingshæmmede, men også andre grupper, eksempelvis personale der støtter sindslidende eller revalideringstilbud, var repræsenteret. Men uanset hvilket handicap man har, er målet inkludering. Og vi kan lære meget af hinanden.

Det var Lis Jessen, Finn Andreasen og Ruth Filsø, alle ansat i "Job i Erhverv" i Ribe Amt der havde taget initiativ og indkaldt til netværksmødet. Det blev en meget spændende dag hvor deltagerne præsenterede de projekter de arbejder med for hinanden. Efterfølgende blev det besluttet at nedsætte en tremands tovholdergruppe bestående af Lis Jessen fra Ribe Amt, Bettina Popp-Madsen fra Frederiksberg Kommune og Henning Jahn fra Vestsjællands Amt. Tovholdergruppen har fået til opgave at arrangere det næste netværksmøde og arbejde videre med oprettelsen af den danske afdeling af EUSE.

Flere oplysninger

En hjemmeside for den danske afdeling af EUSE er under udarbejdelse på: www.eusedenmark.dk

Kig også ind på den internationale hjemmeside for European Union of Supported Employment på: www.euse.org

Mennesker med udviklingshæmning på det ordinære arbejdsmarked

Af Puk Draiby, Socialt Udviklingscenter SUS, København.

Mennesker med udviklingshæmning vil også tage del i arbejdslivet. Nogle arbejder allerede på ordinære arbejdspladser - men mange flere vil få muligheden, hvis dagtilbud, arbejdspladser og udviklingshæmmede selv slipper vanetænkningen og prøver nye veje for udviklingshæmmede på arbejdsmarkedet.

Flest jobs ved private arbejdsgivere

En ny undersøgelse viser, at 2/3 af de mennesker med udviklingshæmning, som kommer i beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, arbejder hos en privat arbejdsgiver.

Socialt Udviklingscenter SUS offentliggjorde i juni 2005 en ny undersøgelse om udviklingshæmmedes muligheder for at komme i arbejde uden for de traditionelle beskyttede værksteder. Med undersøgelsen er der skabt et nyt og dokumenteret grundlag for at målrette indsatsen for at give mennesker med udviklingshæmning mulighed for arbejde på det ordinære arbejdsmarked. Undersøgelsen viser, at der bliver gjort en indsats på området – men da kun 3 % af samtlige dagtilbudsbrugere er i beskæftigelse uden for dagtilbuddene, er der behov for at gøre meget mere.

Undersøgelsen skyder hul i myten om, at private virksomheder kun modvilligt tager mennesker med udviklingshæmning ind på arbejdspladsen. Derimod oplever de medarbejdere i dagtilbuddene, som har været med i undersøgelsen, at der generelt er stor interesse blandt virksomhederne, og at de virksomheder, som har mennesker med udviklingshæmning ansat, oplever det som en stor gevinst.

Det handler om, at dagtilbuddene selv skal være opsøgende, når der skal opbygges kontakter og gode relationer til virksomhederne.

Beskyttet beskæftigelse i almindelige virksomheder

Undersøgelsen viser, at i de amter, hvor man har prioriteret og målrettet indsatsen, giver det bonus. Det gælder for eksempel Vestsjælland og Ribe Amter, som har haft succes med at give en del mennesker med udviklingshæmning mulighed for arbejde på det almindelige arbejdsmarked. I Vestsjællands Amt har man bl.a. oprettet beskyttet beskæftigelse for grupper af dagtilbudsbrugere i almindelige virksomheder - f.eks. en gruppe, der vedligeholder en tankstation. I Ribe Amt er der oprettet en særlig enhed, der opretter job med løntilskud og giver særlig støtte til de personer, som arbejder i denne ordning, f.eks. i en dagligvarebutik.

Men også andre amter har gode eksempler på, at det kan lade sig gøre at få mennesker med udviklingshæmning ud på det almindelige arbejdsmarked.

Der er enighed om, at hvis det skal lykkes at integrere udviklingshæmmede på arbejdsmarkedet, er det særdeles vigtigt, at der er støtte til de brugere, der kommer i beskæftigelse, men også at det handler om en holdningsændring både på arbejdspladserne, de beskyttede værksteder og hos brugerne.

Status og anbefalinger

I rapporten præsenteres en række anbefalinger til, hvordan indsatsen kan målrettes og kvalificeres. Det handler blandt andet om bedre og erhvervsrettet uddannelse til mennesker med udviklingshæmning, uddannelse af jobkonsulenter og afprøvning af alternative organiseringsformer for beskæftigelse.

I rapporten "Der er plads til os derude" beskrives resultaterne fra en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse til dagtilbud efter Servicelovens § 87 og § 88. Formålet med undersøgelsen var at give en status over eksisterende beskæftigelsestilbud uden for dagtilbuddene, først og fremmest for mennesker med udviklingshæmning. Men også at samle og videregive nogle af de gode erfaringer, der allerede er mht. beskæftigelse. Undersøgelsen omfatter besvarelser fra 197 dagtilbud ud af 262, der havde fået tilsendt et spørgeskema. Derudover er medarbejdere i fem dagtilbud blevet interviewet om praksis i forhold til beskæftigelse uden for dagtilbuddet.

Undersøgelsen er finansieret af Socialministeriet og gennemført af Socialt Udviklingscenter SUS.

Rapporten "Der er plads til os derude. Brugernes muligheder for beskæftigelse uden for dagtilbuddets rammer" kan downloades på www.sus.dk eller rekvireres hos Socialt udviklingscenter SUS, tlf. 33 93 44 50.

Derudover publiceres pjecen "Der er plads til os derude. Om beskæftigelse på det almindelige arbejdsmarked for mennesker med udviklingshæmning". Pjecen sammenfatter de væsentligste resultater fra undersøgelsen, og videregiver gode eksempler fra praksis og anbefalinger til inspiration for dagtilbud, kommuner og amter. Pjecen kan rekvireres hos Socialt udviklingscenter SUS, tlf.: 33 93 44 50

For yderligere information om undersøgelsen kontakt: Puk Draiby, Socialt Udviklingscenter SUS, tlf. 33 93 44 50 .

Idrætsdag i Odsherred

Af centerleder Lars Ravn, VASAC Center 5, formand for idrætsudvalget i 2005

Dagen før silede regnen ned, og hvad kan næsten være værre, når der skal stilles op udendørs til at modtage 700 deltagere og hjælpere næste dag til den årlige idrætsdag fra Vasac centrene i Vestsjællands Amt. Idrætsdagen blev i år afholdt i det skønne Odsherred. Et af de steder i Danmark hvor der er flest solskinstimer.

Regntøjet er heldigvis opfundet og hvem tager skade af en smule regn. Forud for disse to døgn ligger der mange timers planlægning gennem det sidste år. Idrætsudvalget har på de mangfoldige møder taget stilling til alt fra hvor mange pølsebrød der skulle købes til hvem der skulle holde åbningstalen. Så en "smule" regn kunne ikke slå os ud.

Det lokale hold fra værkstedet Thorshøj i VASAC Center 5 er her i gang med ringspillet. Foto: Enda Fuglsang, Netavisen, OdsherredDirekte.dk

Det skal være sjovt

Endelig blev det fredag den 26. august. Dagen hvor al planlægning skulle stå sin prøve. Man turde dårlig åbne øjnene. Hvad nu hvis vejret fra i går forsatte. Heldigvis var det herligt solskin. Så havde de alligevel ret dem med de mange solskinstimer.

Morgenkaffe klokken syv på idrætspladsen og så var det med at få de sidste ting på plads. Deltagerne ville komme klokken ti og være parat til åbningsceremonien og til at dyste i de mange forskellige idrætsgrene.

Omkring Nordgårdshallerne i Nykøbing Sjælland var der dagen igennem masser af aktivitet. Foto: Enda Fuglsang, Netavisen, OdsherredDirekte.dk

Den officielle åbningstale blev holdt af amtsborgmester Hans Jørgen Holm fra Vestsjællands Amt og den sportslige tale stod Rene Nielsen for. Specielt Rene som er dobbelt ben amputeret er et fremragende eksempel på den ånd og den stemning som kom til at herske for hele dagen og ikke mindst aftenen med. Man skal gøre hvad man kan og have det godt med det man gør. Husk det skal være sjovt. Det betyder ikke så meget, om man har det rigtige tøj på, eller man ikke når de olympisk kvalifikationskrav.

En regnbyge gav time out

Der blev dystet dagen igennem og alle deltagere, hjælpere og publikum gjorde alt hvad der stod i deres magt for at få det bedste ud af idrætsdagen.

Men, men, men. Den måtte jo komme. Regnen som alle frygtede

dagen før. Pludselig brød helvede løs og idrætspladsen var som støvsuget. Fodboldspillerne havde forladt banen midt i kampen, 100 meter løberne var løbet direkte i tørrevejr midt i løbet, kuglestøderne kastede kugler fra sig for at finde ly og sådan var det hele vejen rundt. Når det regner på den måde må sport være sport.

Et kvarter efter var regnvejret slut og solen brød igennem igen. Fodboldspillerne genoptog kampen, 100 meter løberne startede forfra, kuglestøderne samlede kuglerne op og kastede på ny. Nej, en smule regn kan ikke slå nogen ud.

Borgmesteren i Nykøbing-Rørvig kommune, Vagn Ytte Larsen,uddelte dagen igennem medaljer til vinderne. Foto: Enda Fuglsang, Netavisen, OdsherredDirekte.dk

Medaljer

Dagen igennem kom resultaterne ind til dommerbordet og kulminationen på alle anstrengelserne for deltagerne var medaljeoverrækkelsen. Der var til dagen komponeret en speciel fanfare til medaljeoverrækkelsen. Fanfaren blev fremført af et tremands hornorkester og medaljerne blev overrakt af Nykøbing – Rørvigs borgmester Vagn Ytte Larsen.

Efter alle sportspræstationerne kunne deltagerne se frem til aftenfesten. Aftenfesten som prikken over i'et. Lækker mad, live band og ikke mindst muligheden for at stå på scenen og spille luft- guitar, trommer, keyboard, sang og hvad man ellers kan spille "luft" på.

Man så også frem til, hvilke to personer fra hvert center der skulle modtage en pokal for at udvise god sportsånd og godt kammeratskab. Denne pokal sponseres af LEV og blev uddelt ved aftenfesten. Pokalen har samme værdi for modtagerne som hvis de havde fået guld i en disciplin.

Modtagerne "slap" ikke pokalen af syne hele aftenen og den blev fremvist til alle der ville se.

Jo, det er en stor ære at modtage en pokal hvor andre har sat pris på en ens værd.

Klokken halv ti var det hele slut. Busserne kommer og der bliver danset det sidste nummer, taget afsked med nye og gamle venner. Lidt vemodigt da der kun er en gang tilbage hvor Vasac centrene kan holde denne idrætsdag i amtsligt regi. Hvad bringer fremtiden?

Denne trio fra Nykøbing Stadsorkester gav en flot fanfare i forbindelse med overrækkelsen af medaljer. Foto: Enda Fuglsang, Netavisen, OdsherredDirekte.dk

Vellykket idrætsdag

Af med danseskoene, åbne en kold øl og tænke dagene og aften igennem. Det gik faktisk rigtig godt og var al besværet værd. Alt dette kan kun lade sig gøre fordi medarbejder og personale brænder for det de laver og ikke mindst fordi der er en masse frivillige som gerne vil have del i den glæde. Jo, her sidder man så, træt men fattet og glæder sig endnu engang over en vellykket idrætsdag.

VASAC Band stepping east

Af Henning Jahn.

VASAC Band fra Slagelse er atter hjemme efter en begivenhedsrig uge i Riga – Letland sammen med unge udviklingshæmmede fra Norge, Finland, Island og Letland.

Kulturfestival i Riga

Bandet deltog i en "camp" med det formål at fremme den gensidige forståelse på tværs af forskelligheder i kultur og sprog. "Campen" var finansieret for midler fra EU`s ungdomsprogram.

I løbet af den uge "campen" varede arbejdede de unge med et show med dans og sang bygget op omkring sangen "Can I help you today" forfattet af Henning Sørensen, der er forsanger i VASAC Band. Ved den afsluttende optræden på den internationale kulturfestival for handicappede i Riga blev sangen fremført på fire forskellige sprog og med medvirken af de unge fra de deltagende lande.

I ugen campen varede var det faste program forberedelse af showet, folkedans, arbejde med video, arbejde med kunst og hver aften

Deltagerne kom fra Island, Norge, Finland, Letland og Danmark.

var der kultur på dagsordenen. Her tilrettelage de enkelte lande indslag om landets kultur.

Succesen gentages i 2006

Alle fra VASAC Band var enige om at det havde været en forrygende uge fyldt med oplevelser og ny viden om andre landes kulturer. Sproget var ikke noget problem. Der blev kommunikeret på livet løs og udvekslet adresser og telefonnumre.

Ideen med at lave en international "camp" for unge udviklingshæmmede har været en så god ide at VASAC Center 3 i Slagelse har tilbudt at sikre at succesen bliver gentaget i 2006 og denne gang i Vestsjælland og med endnu flere lande som deltagere.

Man kan se både fotos og video fra turen på www.radioglad.dk

Har du lyst til at bruge de mange muligheder i EU's ungdomsprogram kan du kontakte EU's ungdomskontor CIRIUS på www.ciriusonline.dk

Yderligere oplysninger: VASAC Center 3, Industrivej 9, 4200 Slagelse. Centerleder Henning Jahn eller afdelingsleder Peter Tøtrup. Telefon 58 56 81 00

Der var også tid til at se den gamle bydel i Riga.

Leder- og medarbejderudvikling gennem brug af naturen

Af Jan Jessen, Training Gallery, Sønderborg.

Tilbage i foråret 2005 fik jeg en særdeles spændende opringning, nemlig fra Forstandergruppen, som ville invitere mig til at gennemføre et delforedrag på den næste Mellemlederkonference i oktober 2005.

Spændende fordi, at oplægget om at bringe læringen ind i en ny kontekst og udfordre hinanden på en lidt anderledes måde, er det jeg i rigtig mange år har følt som særdeles givende.

Samtidig stillede opgaven dog særdeles store personlige udfordringer, idet emnet er så bredt og der er så meget jeg brænder for at dele med deltagerne, og jeg har kun godt 1 time og 45 min. til min rådighed.

Derfor hilste jeg det særdeles velkommen da jeg fik mulighed for at dele nogle af de bagvedliggende tanker med deltagerne i denne artikel, så jeg på konferencen kan koncentrere mig om at lade deltagerne prøve tingene på egen krop. Men først lidt om mig og om firmaet Training Gallery ApS.

Jagerpilot

Mit navn er Jan Jessen, og jeg er direktør og partner i en kursus- og konsulentvirksomhed med p.t. seks medarbejdere.

Oprindeligt var jeg sikker på, at jeg skulle være pilot i Flyvevåbnet, så jeg brugte fire år på at uddanne mig, og opnåede da også at flyve solo i jagerfly F-16. Imidlertid ville skæbnen det anderledes, idet jeg brugte det meste at min tid på at uddanne mine kollegaer. I starten udelukkende af faglig art, og efterhånden mere inden for det ledelsesmæssige område. Dette har medført, at jeg de sidste 18 år har arbejdet som uddannelses- og personalechef i en række større virksomheder.

I alle disse år, hvor jeg har haft ansvaret for uddannelse og udvikling i disse virksomheder, benyttede jeg mig af forskellige eksterne kursusleverandører, og generelt har mine oplevelser med disse mange kursusleverandører da været positive.

Fokus på deltagernes behov og ønsker

Der var desværre en ting, der kendetegnede stort set dem alle. De var rigtig gode til salgsindsatsen, og de leverede også den undervisning, der var aftalt. Men det var de færreste, der egentlig havde sat sig ind i mine lederes og medarbejderes egentlige problemer og udfordringer, gennem en ordentlig foranlyse, hvilket medførte at jeg ofte oplevede, at selve undervisningen var en hyldevare og indholdet meget generelt og ikke med respekt for deltagernes differentierede behov og ønsker.

Af samme årsag var der også mange kursusvirksomheder, der havde specialiseret sig i at lave en

række ekstreme udendørs teambuildingsaktiviteter. En overgang havde man næsten indtrykket af, at det var en konkurrence om, hvor vildt det kunne være. Det var i disse tider, at udtrykket "kanindræberkurser" kom frem, idet man i en årrække mente, at danske ledere blev bedre ledere af at blive smidt helt ud over "kanten" såvel fysisk som psykisk.

I samme periode kom der en masse andre mere eller mindre alternative teambuildingtilbud på markedet, bl.a. at man skulle gå på glødende kul og lignende.

Personligt har jeg aldrig været overbevist om, at disse seancer havde andet formål end ren "event" – altså være en mere eller mindre god oplevelse for den enkelte eller gruppen. Men om det reelt flyttede noget læringsmæssigt var jeg meget skeptisk over for.

Brugbart i deltagernes hverdag

Derfor var det en positiv overraskelse, da jeg mødte min nuværende kollega og partner, idet han

stillede krav til kunderne/virksomhederne, inden et samarbejde blev etableret. Han ville nemlig vide alt om virksomheden og helst følge ledere og medarbejdere på jobbet inden kurset, således han kunne målret-te kursusforløbet 100 % til de enkelte virksomheder.

Efter kurset var gennemført, lagde han igen meget vægt på, at vi skulle sikre, at det indlærte rent faktisk også kunne bruges i den hverdag, som deltagerne kom hjem til. Og derfor blev der lavet en række opfølgninger i virksomheden med regelmæssige mellemrum, efter deltagerne var færdige med det officielle kursus.

Dette var noget, som tiltalte mig særdeles meget, og vi valgte at udvikle vores nuværende virksomhed sammen.

Outdoor

Som læseren sikkert kan forstå, er vores tilgang til læring således lidt anderledes end mange andre af vore kolleger i branchen. Vi bruger således primært outdoor-delen til at understrege vigtige læringsmæssige pointer og til at vise deltagerne, at der er umiddelbar konsekvens, hvis det man har aftalt og planlagt ikke også er det man rent faktisk gør sammen efterfølgende.

Og trods alt er det jo bedre, at deltagerne oplever at "falde i vandet" og "få våde fødder", frem for at det sker i hverdagen og dermed, at det har en måske særdeles mærkbar konsekvens i forhold til medarbejdere, kollegaer eller i værste fald for brugerne. Af samme årsag har vi følgende tilgang til et hvert kursusforløb, men i særdeleshed til outdoor-delen:

Få syn for sagn. Få prøvet teorien i virkeligheden. Få det abstrakte gjort konkret. Outdoor-aktiviteterne er med til at bringe nye perspektiver ind i teamudviklingen. Gennem outdoor-aktiviteternes autentiske scenarier får deltagerne rig lejlighed til at analysere problemstillinger, træffe beslutninger, handle, kommunikere, samarbejde, overskride personlige grænser og reflektere over egne og andres reaktioner. Og selvfølgelig dyrke alvor for sjov, for den sociale dimension må ikke underkendes.

Vi har stor erfaring med såvel fysiske outdoor-arrangementer over flere dage som in-door-øvelser og situationsspil, hvor målene kun kan nås via gensidig kommunikation, effektivt samarbejde og konstant fokus på ressourceoptimering, og vi har en lang række forskellige outdoor-aktiviteter, der passer til alle niveauer i virksomheden/institutionen.

Outdoor-forløb

- Analyser situationen og opgaven - hvad kræves der?
- Forstå dine og andres behov, ressourcer og forventninger.
- Sæt fælles mål.
- Løs opgaven – sammen!
- Reflekter i fællesskab over jeres indsats – hvad har vi lært?
- Drag paralleller til jeres hverdag – kan vi overføre resultaterne – hvordan?

På Mellemlederkonferencen vil deltagerne få lejlighed til selv at prøve nogle af de ikke-fysisk krævende outdoor-aktiviteter, ligesom vi vil give en kort introduktion til i hvilke sammenhænge aktiviteten normalt kan anvendes, samt hvilken læring der kan være forbundet hermed.

Vi håber således, at deltagerne på egen krop kan opleve den læring og energi, der er forbundet hermed, og måske kan overføre den til egen leder- eller mellemledergruppe.

Af fare for at save egen gren over, så er der faktisk rigtig mange øvelser, der kan laves uden at have en ekstern kursusvirksomhed til at hjælpe, blot oplever vi det som vigtigt, at man ikke selv er en del af gruppen, samt at man forstår at samle op på processen og overføre læringen til deltagernes hverdag – ellers vil det blot opleves som sjovt og hyggeligt – hvilket også kan være fair nok, hvis det er formålet med aktiviteten.

Bløde værdier - der gør en forskel

Boganmeldelse af Hans Christian Hansen.

Det var en efterårsdag i 2003. Jeg fandt huset, bankede på døren og trådte ind. Indenfor rejste forfatteren Aage Adalberth sig fra sin kontorstol, gik mig i møde og gav mig hånden. En mand rejser sig op og giver en anden hånden. En banal, almindelig og helt igennem ordinær handling. Men ikke for Aage Adalberth.

En sommerdag i 1996 var Aage Adalberth ude og ride. Hans islandske hest fik sine forben ned i en plovfure og væltede om. Senere vågnede Aage Adalberth op på Rigshospitalet, lam fra halsen og hele vejen ned.

Da jeg besøgte Aage Adalberth i 2003 fortalte han mig, at han ville skrive en bog. En bog om bløde værdier. Nu, to år efter er bogen på gaden. En fantastisk bog, fyld med enestående, autentiske hverdagshistorier, om hvordan små ting kan gøre en stor forskel. Ud over Aage Adalberth har en række medforfattere bidraget med hvert sit afsnit i bogen. De øvrige bidragydere er socialpædagoger, lærere, pædagoger, socialformidlere, ergoterapeuter, ledere, akademikere og sygeplejersker. Det giver bogen et bredt perspektiv, hvor en række fagområder belyses.

Aage Adalberth's bog rummer også en række fortællinger fra tilbud til udviklingshæmmede.

Men nu tilbage til Aage Adalberth. I bogen fortæller han sin personlige historie om ulykken med hesten og hans oplevelser igennem systemet. Efter Rigshospitalet kom han i genoptræning på Hornbæk Fysiologiske Hospital. Det var et godt sted. Han kunne hverken gå eller stå og heller ikke bruge sine hænder. Men et fantastisk personale, på tværs af fagskel, fik ham på benene igen. Efter otte måneder kunne han komme rundt ved hjælp af kørestol og rollator. Han kunne ikke holde på knive eller gafler, men ved hjælp af specialproducerede knive og gafler, der blev spændt på hånden blev hænderne langsomt genoptrænet. En sygehjælper fungerede som personlig sekretær, så manuskripterne til to bøger kunne færdiggøres og bøgerne udgives. Det gav mod og troen på et fremtidigt arbejdsliv. I dag ni år efter ulykken er Aage Adalberth en aktiv forfatter, har egen virksomhed og deltager aktivt i erhvervslivet.

I Aage Adalberths historie ser vi det offentlige system fra brugerens perspektiv. I de fleste kapitler i bogen er det imidlertid forskellige offentlige ansattes perspektiv der bliver belyst. Læseren præsenteres for en række eksempler på hvordan de bløde værdier kommer til udtryk på forskellige fagområder. En medarbejder der arbejder som forebyggende konsulent i ældreplejen fortæller hjertevarmt og gribende om arbejdet. Hun besøger ældre over 75 år i deres hjem. Men det er ikke altid besøgene kan gennemføres efter bogen. Indimellem må der tages særlige hensyn. En af dem hun skal besøge er en ældre mand der har en kæmpestor, gul labrador. Han er klunser, hans lejlighed er en labyrint og han har virkelig svært ved at smide ting ud. Besøgene har kunnet gennemføres fordi medarbejderen har taget helt individuelle hensyn til denne mand. Medarbejderen har indvilget i, at besøgene hun aflægger hos ham, primært foregår i rask trav rundt omkring i området sammen med manden og hunden, fordi hunden ikke bryder sig om, at de sidder og taler sammen oppe i lejligheden.

Der er historien om plejefamilien, der med kort varsel blev bedt om at modtage et barn i aflastning i otte dage. Men pigen var psykisk og socialt skrøbelig, og kunne ikke magte det tætte fællesskab med de voksne og de andre børn i den plejefamilie, hvor hun kom i aflastning. Plejefamilien stillede et telt om i haven til hende. Hun flyttede sit legetøj ud i teltet og fik en lommelygte. Hun flyttede også sin dyne og hovedpude ud i teltet og efter få dage boede pigen ude i teltet. Plejeforældrene gik ud og sagde godnat og godmorgen, og de andre børn besøgte hende i det omfang hun magtede og ønskede. Plejeforældrene havde selvfølgelig soveværelsesvinduet stående åbent, så de kunne høre, at der ikke skete noget derude. De mange særlige hensyn betød, at pigen fik et rart ophold og kunne tage glad af sted efter aflastningsopholdet.

Der er også en række fortællinger fra tilbud til udviklingshæmmede. En medarbejder fortæller om de bløde værdier i arbejdet for en mand med Down Syndrom i et botilbud. I en anden historie fra et bo- og dagtilbud for udviklingshæmmede fortæller forfatteren om sine tanker om bløde værdier og hvordan teamsamarbejdet har medvirket til at sikre beboernes trivsel. Endelig har jeg selv bidraget med et afsnit i bogen, som jeg har kaldt "Historier til hjertet". Her giver jeg en række eksempler på hvordan de bløde værdier kan medvirke til at give et mere nuanceret billede af virkeligheden.

Bogen beskriver ikke kun de gode eksempler. Der er også eksempler på hvad der sker, hvis man blæser på de bløde værdier. For eksempel kan bureaukrati og manglende økonomi gøre det svært at yde god service, hvor de bløde værdier også er inkluderet.

I forordet til bogen skriver Aage Adalberth, at bogens mange historier om de bløde værdier vil give læseren en ny viden om arbejdsområder, som normalt kun de implicerede kender. Det har han ret i. Det er ikke kun eksemplerne fra ens eget arbejdsområde, der er interessante. Også historierne fra andre fagområder er spændende og lærerige.

Aage Adalberth (red.)
Bløde værdier – der gør en forskel
21 eksempler på bløde værdier – eller mangel på samme
Om bløde værdier i sundheds-, social-, og undervisningsmiljøet
Forlaget Birmar A/S
Strandmøllevej 2
6000 Kolding
www.birmar.dk

Appetitvækkeren

Af Hans Christian Hansen.

Omsorgskonstruktioner
Ditte Sørensen afsluttede i 2003 sin kandidatuddannelse i pædagogisk sociologi ved Danmarks Pædagogiske Universitet. Nu foreligger Ditte Sørensens kandidatafhandling i en redigeret udgave udgivet på forlaget Systime Academic. Bogens titel er "Omsorgskonstruktioner. Socialpædagogik og mennesker med multiple udviklingshæmninger". I bogen belyser forfatteren omsorgen i praksis, når socialpædagogen møder borgeren, der er udviklingshæmmet. Både teori, de kvalitative interviews, og bogens analyser er spændende læsning. I interviewene peger alle socialpædagogerne på, at dokumentation og beskrivelse af det pædagogiske arbejde er en central faglig udfordring. Med udgivelsen af denne bog har Ditte Sørensen medvirket til at føre denne faglige udfordring ud i praksis.

Ditte Sørensen
Omsorgskonstruktioner
Socialpædagogik og mennesker med multiple udviklingshæmninger
Systime Academic, Århus

Livshistorien
Bogen "Livshistorien – Didaktik og metode" af Lisbeth Bruus-Jensen og Steen Hilling handler om arbejdet med livshistorien hos voksne udviklingshæmmede. Formålet er afklaring og udvikling af kompetencer hos mennesker, der er udviklingshæmmede. Bogen indeholder også en drejebog for, hvordan man selv kan skabe en god livshistorie.
Lisbeth Bruus-Jensen
Steen Hilling
Livshistorien
- Didaktik og metode
Munkholm Forlag

Hverdagen med et retarderet barn
"Hverdagen med et retarderet barn" er en praktisk håndbog for forældre, lærere, pædagoger og familien skrevet af Henrik W. Gade. I bogen behandles blandt andet emner som intelligens, intelligensprøver, diagnose, skole, arbejde og medicin.

Henrik W. Gade
Hverdagen med
et retarderet barn
Special-pædagogisk
Forlag
Centerpark 32
7400 Herning

Pædagogiske praksisfortællinger

I bogen "Pædagogiske praksisfortællinger" gives en række eksempler på arbejdet med praksisfortællinger. Bogen er redigeret af Susanne Idum Mørch, men ud over hende bidrager syv andre forfattere der har praksisfortællingen som særligt interesseområde. I bogen fortæller Jan Jaap Rothuizen eksempelvis fortællingen om Ejvind og Mona Mortensen, der begge er udviklingshæmmede.
Susanne Idun Mørch (red.)
Pædagogiske praksisfortællinger
Systime Academic

Statistisk Årbog 2005
Statistisk Årbog udgives af Danmarks Statistik. I udgaven for 2005 kan man for eksempel se, at der er

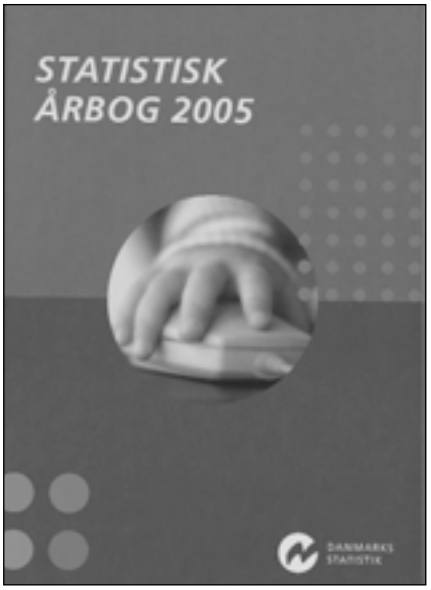

gang i sammenlægninger af botilbud. I 2004 var der 442 botilbud til personer med nedsat funktionsevne i Danmark. Et opslag i Statistisk Årbog for 2004 viser at der i 2003 var 479 botilbud til personer med nedsat funktionsevne. Et fald på 37 på et år. I samme periode, fra 2003 – 2004 er der sket en lille stigning i antallet af beboere og personale.

Man kan også læse, at andelen af rygere er faldet fra at udgøre halvdelen af befolkningen i 1980 til at udgøre ca. en fjerdedel i 2004.

Disse og utallige andre oplysninger om samfundsforholdene i Danmark kan man finde i Statistisk Årbog.
Statistisk Årbog 2005
Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Bali Prospect Music
Bali er et musikprojekt for udviklingshæmmede. Det er en del af kulturhuset for udviklingshæmmede på Rytterkasernen i Odense. Der er otte deltagere og en projektleder, der på fuld tid arbejder med musik og optræder med selvkomponerede numre. Bali har udgivet to CD'er og er i gang med to nye. Læs mere om Bali eller bestil en Demo-CD på www.balimusic.dk
Information og booking:
Bali Prospect Music
Kulturhuset Rytterkasernen
Rytterkasernen 19
5000 Odense C
Tlf. 65 51 39 56

Den kreative klasse

"Den kreative klasse" er en fantastisk bog. Køb den. Læs den. Det er en velskrevet og spændende bog, der sætter samspillet mellem individ og samfund i et nyt lys. Den amerikanske forfatter og professor Richard Florida beskriver i bogen fremkomsten af en ny socialklasse, som han kalder "Den kreative klasse". Det er mennesker hvor brug af kreativitet har en central rolle i deres arbejde. I bogen opgør Ricard Florida denne befolkningsgruppe til at udgøre mere end 30 procent af nationens arbejdsstyrke i USA. Den kreative klasse har en dominerende indflydelse i samfundet og de har eksempelvis påvirket arbejdspladser således at arbejdstider, regler og dresscodes er blevet mere fleksible. Den kreative klasse søger til steder med et internationalt miljø, kunstneriske tilbud og frem for

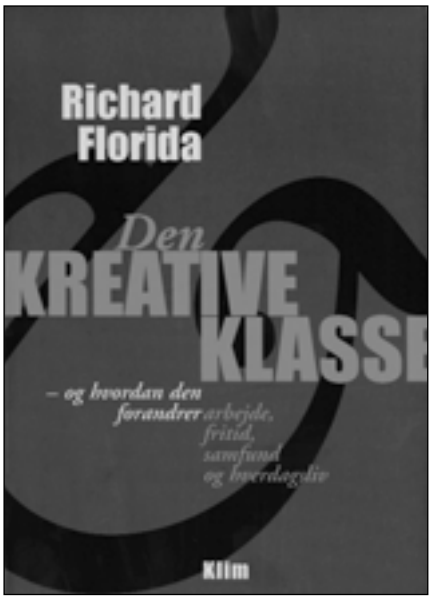

alt, en åben og inkluderende atmosfære. Richard Floridas bog handler ikke kun om USA. Den hjælper os også med at se på os selv og det danske samfund med nye øjne.

Richard Florida
Den kreative klasse
- og hvordan den forandrer
arbejde, fritid, samfund
og hverdagsliv
Dansk udgave
Forlaget Klim, Århus

Værkstedsskolen i Odense

Værkstedsskolen startede i 1990. Den er en del af Odense kommunes kulturhus for udviklingshæmmede. På værkstedsskolen væves vægtæpper, halstørklæder, duge, dækkeservietter, viskestykker, gulvløbere og meget mere. Der er plads til ni elever på Værkstedsskolen.

Yderligere oplysninger
kan fås ved henvendelse til:
Værkstedsskolen
Kulturhuset
Rytterkasernen 19
5000 Odense C
Tlf. 65 51 39 57

Projektværkstedet

Efter sommerferien startede en ny projektperioden på Projektværkstedet i Slagelse. Samtidig har Projektværkstedet udgivet en ny projektbeskrivelse for 2005 - 2006. Projektværkstedet er et toårigt daghøjskolelignende kursus for udviklingshæmmede. Fra 2005 er Projektværkstedet en del af VASAC Center 3 i Slagelse.

Projektbeskrivelsen kan fås
ved henvendelse til:
Projektleder Inge L. Kristensen
Projektværkstedet
Østerbro 4 C, st.
4200 Slagelse
Tlf. 58 50 30 21
Bedst mellem kl. 8 – 9
eller 12 – 13.
Projektvaerkstedet@vestamt.dk

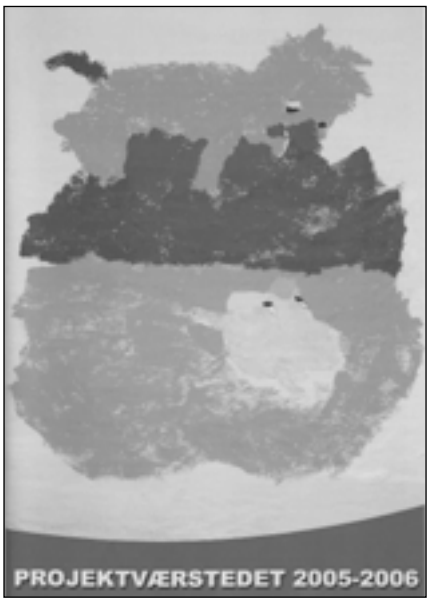

Nexøhuset

Nexøhusets årsrapport for 2004 er nu på gaden. Nexøhuset er et lille integreret døgn- og dagtilbud med plads til 13 svært fysisk og psykisk handicappede beboere. Årsrapporten giver et rigtig godt indtryk af hvad der sker i løbet af et år på Nexøhuset. Årsrapporten præsenterer en flot og fremragende dokumentation fyldt med spændende tekst og masser af dejlige billeder. Årsrapporten for 2004 er på 70 sider.

Oplysninger om Nexøhuset og årsrapporten kan fås ved henvendelse til:
Nexøhuset
Stenbrudsvej 23
3730 Nexø
Tlf. 56 49 20 04
E-mail: nexohuset@brk.dk
www.mexohuset.dk

Arbejdspladsudvikling

Arbejdspladsudvikling er en metode, man kan vælge som alternativ til den traditionelle Arbejdspladsvurdering (APV). Mens arbejdspladsvurderingen er problemorienteret, har arbejdspladsudvikling en mere ressourceorienteret og anerkendende tilgang. Bogens forfatter, Nanna Eriksen, er arbejdsmiljøkoordinator og bogen er blevet til på baggrund af hendes arbejdserfaringer. Bogen er et værktøj til selv at gå i gang med arbejdspladsudvikling. Men man får også en række klare synspunkter og holdninger med på vejen. For eksempel: "Lederens positive forventninger til medarbejdernes indsats vil få det bedste frem i dem. Det samme gælder selvfølgelig også kollegaer imellem. Samt fra medarbejder til leder." "Når du selv er overbevist om, at tingene vil lykkes for dig, så der stor chance for succes. Det drejer sig om, at lederen sætter ord og billeder på det, der skal opnås, og at medarbejderne gør det samme." Det sidste citat kaldes placebo-effekten.

Nanna Eriksen
Arbejdspladsudvikling
Et alternativ til arbejdspladsvurdering på det psykiske arbejdsmiljø
Forlag: Frydenlund, København
www.frydenlund.dk

Relationsbaseret pædagogik

Aktivitets- og samværsstedet Åmosen i Esbjerg har gennemført et spændende projekt for svært udviklingshæmmede daghjemsbrugere. "Relationsbaseret pædagogik i en daghjemsgruppe" er titlen på projektet, der er gennemført af Eva Stagaard, Ingrid Petersen, Conny Juel Nielsen og Ilse Kristine Agerup. I projektet har det pædagogiske personale sat fokus på relationer mellem brugerne, på relationer mellem brugere og personale og på brugernes relationer uden for deres egen gruppe. Som en del af projektet har personalet benyttet sig af videooptagelser og analyse af disse. Projektet handler om hvor vigtigt det er at arbejde med opbygning og udbygning af relationer i forhold til denne gruppe. Men det handler også om hvordan personalet bliver dygtigere til at se, observere og tolke relationerne.

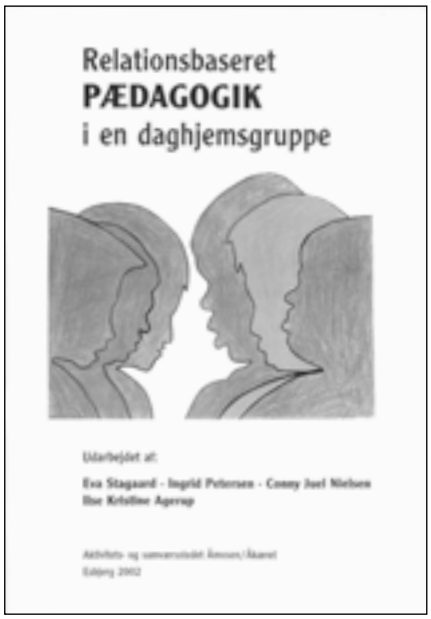

Yderligere oplysninger om projektet kan fås ved henvendelse til:
Forstander Elna Bach
Åmosen / Åkæret
Åmoseparken 81
6710 Esbjerg
E-mail: aamosen@ribeamt.dk

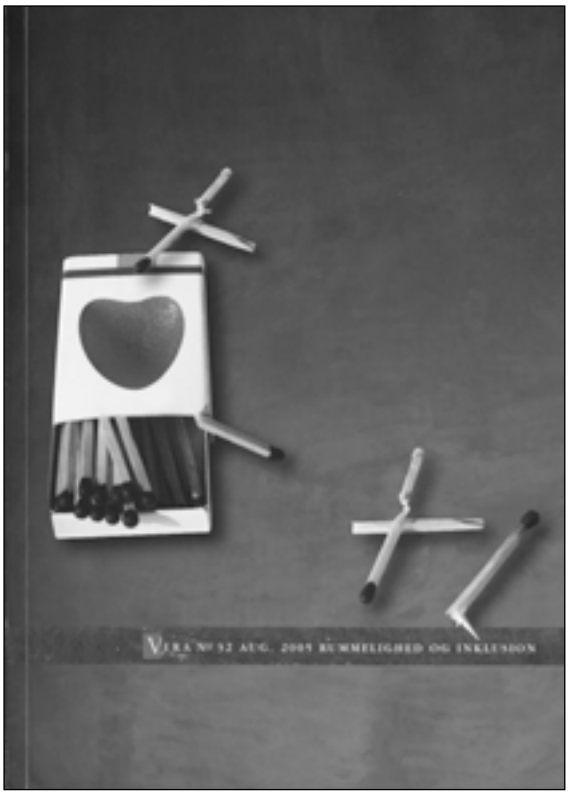

Vera
Tidsskrift for pædagoger
Tidsskriftet Vera udkommer fire gange årligt. Vera henvender sig til pædagoger og andre der arbejder eller uddanner sig inden for det pædagogiske arbejdsområde.

Et abonnement koster 415 kr. årligt. Medlemmer af Bupl eller SL kan tegne et personligt abonnement for 280 kr. årligt.
Redaktion og ekspedition:
Tidsskriftet Vera
Knabrostræde 16
1210 København K
Tlf. 33 12 63 14
www.vera.dk
E-mail: post@vera.dk

Stejlhøj Tidende
Stejlhøj Tidende udgives af værkstedet Stejlhøjhus i Kalundborg, der er et erhvervs- og aktivitetscenter for udviklingshæmmede. Stejlhøjhus er en del af VASAC Center 2. I avisens juli nummer 2005 kan man blandt andet læse om åbningen af Paradishaven i Birkegårdens Haver. Her havde udviklingshæmmede fra Stejlhøjhus lavet kunstværkerne. Prinsesse Alexandra var på besøg, og hun syntes kunstværkerne var flotte.
Stejlhøjhus
Stejlhøj 55
4400 Kalundborg
Tlf. 59 51 56 55

Anbring først iltmasken på dig selv
Andrés Ragnarsson er fra Island. Han er cand. psych., og så har han et barn der er handicappet. I hans bog "Anbring først iltmasken på dig selv" giver han sit bud på, hvordan man skaber et godt liv for et barn, der er handicappet. Som bogens titel antyder, gælder det først og fremmest om at skabe "nærende" rammer for sig selv for at være i stand til at skabe de bedst mulige rammer for barnet. Andrés Ragnarsson har haft mange tillids- og ansvarsposter inden for sit område. Blandt andet har han været direktør for Evnesvages Vel i Island fra 1987 – 1994. Bogen er oversat fra islandsk til dansk.
Andrés Ragnarsson
Anbring først iltmasken på dig selv
At have et handicappet eller alvorligt sygt barn
Dansk psykologisk Forlag

Hot Teams

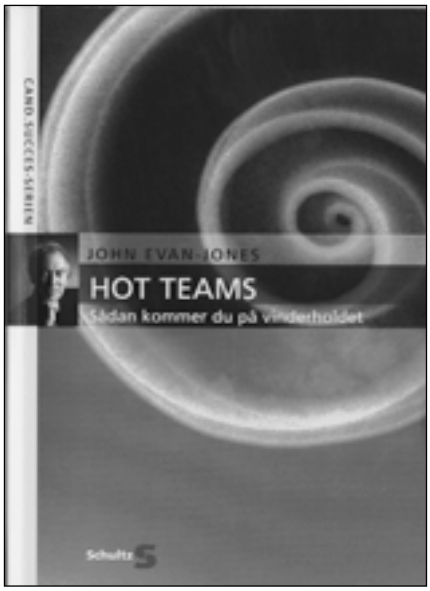

The Beatles var et "hot team". Men hvordan skaber du dit eget hotte team? I bogen "Hot Teams" giver den tidligere rockmusiker og nuværende ledelsespsykolog John Evan-Jones opskriften på hvordan man skaber sit eget succesrige team. Forfatteren beskriver teambuilding og teamwork på en ny, inspirerende og ikke mindst let læst måde. John Evan-Jones er født i England. Han har boet i Hobart i Tasmanien, men i dag har han fast base i København, hvor han har indrettet sig i et af Nyhavns romantiske gamle huse.
John Evan-Jones
Hot Teams
Sådan kommer du på vinderholdet
Schultz Forlag

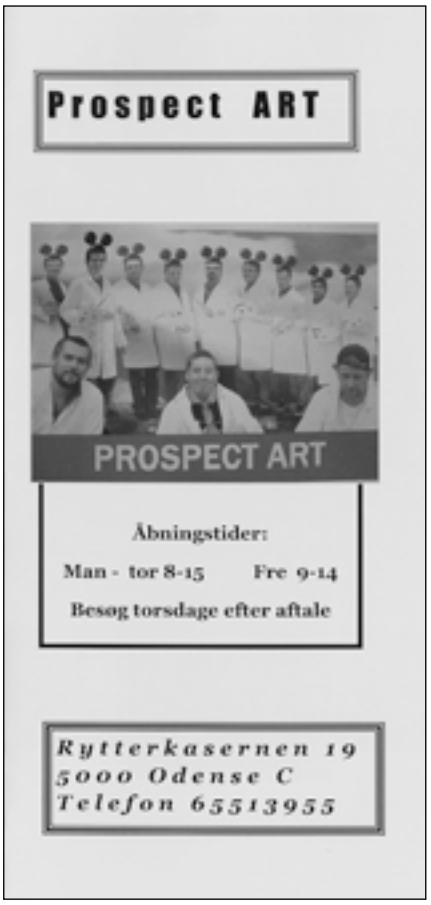

Prospect ART
Prospect ART er et billedkunstværksted for udviklingshæmmede i Odense. Stedet er en del af Odense kommunes kulturhus for udviklingshæmmede. Her arbejder ni kunstnere i deres eget atelier.

Prospect ART er åbent med underviser daglig fra kl. 8 – 15. Da alle har egen nøgle er der mulighed for at arbejde i atelieret ud over daglig åbningstid.
Prospect ART
Rytterkasernen 19
5000 Odense C
Tlf. 65 51 39 55

Goddag til dovenskaben
Forfatteren Corinne Maier er økonom og ansat i det franske elektricitetsselskab EDF. Hun var lige ved at blive fyret, da hun udgav sin bog "Goddag til dovenskaben". I bogen udstiller hun underholdende og indsigtsfuldt den moderne virksomheds elendigheder. "Kravene om bevægelighed, den endeløse knævren om fleksibilitet, etik og it, er alt sammen svindel og humbug." og virksomhedens sprog er "Et sprog uden følelser eller fordomme og helt blottet for enhver form for fantasi " hævder Corinne Maier.

Bogen er udgivet i 24 lande og ind til videre solgt i over en halv million eksemplarer.
Corinne Maier
Goddag til dovenskaben
Om kunsten og nødvendigheden af at lave mindst muligt på jobbet
Borgens Forlag

Nordisk Handicapforskning
”Resistance, Reflection and Change. Nordic Disability Research” Eller på dansk: Modstand, refleksion og forandring. Nordisk handicapforskning. I denne bog giver nordiske handicapforskere et overblik over handicapforskningen i Sverige, Norge, Danmark, Finland og Island. Målet med bogen er at præsentere et udvalg af eksisterende nordisk handicapforskning på engelsk til et internationalt publikum. Bogen rummer blandt andet bidrag af Birgit Kirkebæk, Jesper Holst og Helge Folkestad.

Resistance, Reflection
and Change
Nordic Disability Research
Editors:
Anders Gustavsson
Johans Sandvin
Rannveig Traustadóttir
Jan Tøssebro
Forlag: Studentlitteratur,
Lund, Sverige.
www.studentlitteratur.se

Forskning om funktionshinder
Mårten Söder, professor i sociologi ved Uppsala universitetet i Sverige har redigeret bogen ”Forskning om funktionshinder” I bogen belyser fremtrædende handicapforskere hvad handicapforskningen drejer sig om. Bogen henvender sig til forskere, studerende, brugerorganisationer og andre der interesserer sig for handicapforskning.

Mårten Söder (red.)
Forskning om funktionshinder
Problem – utmaningar
– möjligheter
Forlag: Studentlitteratur,
Lund, Sverige
www.studentlitteratur.se

Etik

Bogen ”Etik for social- og sundhedsarbejdere” er nu udkommet i fjerde udgave. Forfatteren, Lars Gunnar Lingås er dr.phil. fra Göteborg Universitet og norsk socionom. Han har blandt andet undervist på Den Sociale Højskole og Roskilde Universitetscenter. ”Etik for social- og sundhedsarbejdere” er en grundbog i etik. Den belyser hvordan man reflekterer etisk, når man arbejder med mennesker.
Lars Gunnar Lingås
Etik for social- og
sundhedsarbejdere
Hans Reitzels Forlag

Forlaget Udvikling

Digitale billeder - en nødvendig kommunikationsform
Af Lisbeth Bruus-Jensen og Poul Hansen.

Bogen henvender sig til forældre til handicappede, pædagoger og studerende. Den er skrevet på baggrund af mange års erfaring med brugen af digitalt kamera sammen med handicappede med kommunikationsvanskeligheder på værkstedet Åmosen i Vestsjællands Amt. Bogen kan benyttes som et arbejdsredskab, der både forklarer anvendelsen af digitalkameraet og de psykologiske og pædagogiske overvejelser, der ligger bag.
Pris 150 kr. inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

Udviklingshæmning og socialt netværk
Af Hans Christian Hansen.

I bogen giver forfatteren en indføring i, hvordan opfattelsen af udviklingshæmmedes sociale netværk har udviklet sig historisk. I den forbindelse illustreres blandt andet det frivillige arbejde med netværk som besøgs- og pakketanterne har udført. På baggrund af danske og internationale undersøgelser dokumenteres værdien og vigtigheden af, at udviklingshæmmede har socialt netværk, og der gives anvisninger på metoder og hjælpemidler, som pædagogisk personale og støttepersoner kan anvende, når de skal hjælpe og vejlede udviklingshæmmmede med at udvikle og bevare socialt netværk.
Pris kr. 150 inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

Mediepædagogik
Redaktion Lisbeth Bruus-Jensen.

Demokrati og ytringsfrihed - hæfte om arbejdet med mediepædagogik med udviklingshæmmede. Udgivet i samarbejde med Landsforeningen LEV.
Pris kr. 30 inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

Bøgerne kan bestilles på
Forlaget Udvikling, Ladegårdsgade 44-46, 5610 Assens.
Telefon 64 71 59 93, fax 64 71 59 92, e-mail: udvikling@nypost.dk

Forlaget Udvikling

Fra rejseleder til stifinder
Af Peter Westergaard Sørensen.

At være rejseleder indebærer, at jeg udstikker målet for, hvor den anden skal hen. Jeg kender den rigtige vej samt alle seværdighederne undervejs.
At være stifinder indebærer derimod, at jeg får målet udstukket af den anden. Jeg peger på mulige veje at gå, og jeg accepterer, at målet forandrer sig undervejs. Seværdighederne finder vi sammen.
Stifinderen er den nye pædagogrolle. Stifinderen hænger sammen med de samfundsmæssige forandringer, der sker omkring os, og ikke mindst med den ånd, der hersker i Lov om social service fra 1998.
En inspirerende bog af Peter Westergaard Sørensen om pædagogens ændrede rolle fra rejseleder til stifinder.
112 sider. Pris kr. 200,- inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

Livsværdier og ny faglighed
Ida Schwartz (red.).

Bogen tager udgangspunkt i et udviklingsprojekt, hvor pædagoger diskuterer og giver eksempler på, hvordan de kan yde en socialpædagogisk støtte, der samtidig respekterer brugernes integritet og myndighed over eget liv. *Ny faglighed* handler om at forlade professionelles mangeårige tradition for at vide bedst på brugernes vegne. I stedet søger pædagogerne i bogen efter måder, hvorpå brugernes *livsværdier* og interesser kan blive tydeliggjort og komme i fokus i tilrettelæggelsen af den socialpædagogiske støtte.
Bogen er udgivet på Semi-forlaget, men sælges også gennem Forlaget Udvikling.
214 sider. Pris kr. 182,- inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

De glemte. Nye perspektiver på udviklingshæmning og socialt netværk
Af Hans Christian Hansen.

I bogen, der er en opfølgning af forfatterens bog „Udviklingshæmning og socialt netværk“ bliver der kastet lys på fortidens og nutidens behandling af en overset og glemt gruppe af udviklingshæmmede. Det dokumenteres, at manglende socialt netværk ikke kun er et historisk fænomen. I dag lever hundredvis af udviklingshæmmede på amtslige botilbud uden nogen form for kontakt udefra.
Der bliver givet en række konkrete bud på, hvad vi kan og bør gøre for at afhjælpe situationen.
172 sider. Pris kr. 200,- inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

Bøgerne kan bestilles på
Forlaget Udvikling, Ladegårdsgade 44-46, 5610 Assens.
Telefon 64 71 59 93, fax 64 71 59 92, e-mail: udvikling@nypost.dk

Forlaget Udvikling

Udviklingshæmmede i arbejde – mere end en dagdrøm
Af Lisbeth Bruus-Jensen og Henning Jahn.

Bogen der blandt andet sætter fokus på udviklingshæmmedes integration på arbejdsmarkedet. Forfatterne peger i bogen på nye veje, der kan udvide udviklingshæmmedes jobmuligheder på arbejdsmarkedet. Lisbeth Bruus-Jensen og Henning Jahn fremlægger en vidtfavnende og aktuel gennemgang af udviklingshæmmedes deltagelse i arbejdslivet.
Pris kr. 200,- inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

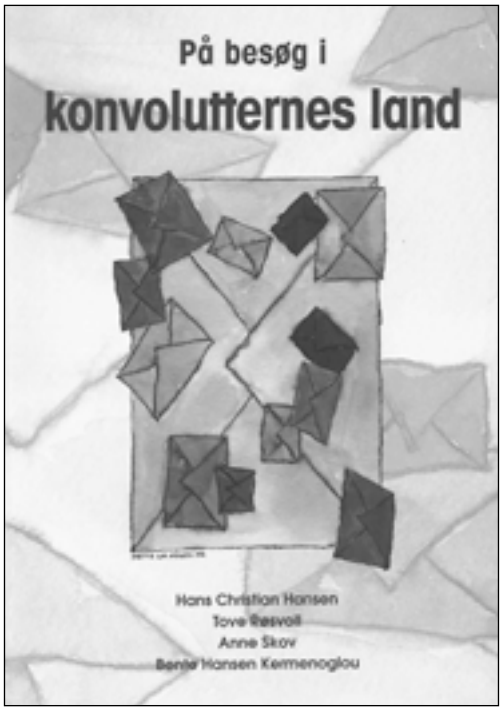

På besøg i konvolutternes land
Af Hans Christian Hansen, Tove Røsvoll, Anne Skov og Bente Hansen Kermenoglou.
Bogen viser gennem meget levende og enkle, men gribende uddrag af interviews med udviklingshæmmede hvordan hverdagslivet opleves fra deres perspektiv. Bogens forfattere fandt ud af, at de var kommet på besøg i konvolutternes land. Ofte har beboerne ikke deres egne penge i en pung på sig. Det er personalet, der bærer deres penge i konvolutter, og det er personalet, der afleverer beboernes penge i forretningen, når de er ude og handle. Hvordan kan beboerne så vide, at det er deres penge? Bogen er oprindeligt udgivet på Forlaget Dafolo, men da Dafolo har nedlagt en del af deres forlagsaktiviteter sælges bogen nu gennem Forlaget Udvikling
Pris kr. 200,- inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

Bøgerne kan bestilles på
Forlaget Udvikling, Ladegårdsgade 44-46, 5610 Assens.
Telefon 64 71 59 93, fax 64 71 59 92, e-mail: udvikling@nypost.dk

Forlaget Udvikling

Jeg er OK som jeg er
Af Peter Westergaard Sørensen

Udviklingshæmmede har været udsat for rigelige mængder af opdragelsesforsøg i deres opvækst og i mange tilfælde langt ind i deres voksenliv. Sådan introducerer Per Westergaard Sørensen temaet i hans bog "Jeg er OK som jeg er". Med udgangspunkt i praksis giver forfatteren herefter en bred gennemgang af emnet. Teorier og den praktiske virkelighed forbindes på en fremragende måde, og ikke mindst med stor respekt og solidaritet i forhold til mennesker med handicap.

Til daglig er Peter Westergaard Sørensen stedfortræder på et beskyttet værksted i Sønderjyllands Amt. Han har tidligere udgivet bogen "Fra rejseleder til stifinder". Bogen henvender sig til alle faggrupper, der arbejder i handicapområdet, men også til pårørende, politikere, embedsmænd og andre der vil styrke deres viden og indsigt på dette område.

Pris kr. 200 inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

Bøgerne kan bestilles på
Forlaget Udvikling, Ladegårdsgade 44-46, 5610 Assens.
Telefon 64 71 59 93, fax 64 71 59 92, e-mail: udvikling@nypost.dk

Forlaget Udvikling

Dansemusen
Af Lars Holmgaard Jørgensen

Stedet er Åndssvageforsorgens Center V i Hammer Bakker ved Vodskov i Vendsysseel. Bogen beskriver 1960' erne, hvor så mange forhold ændredes for den store gruppe af medborgere, som dengang bar betegnelsen "åndssvage", og som for størstedelens vedkommende var samlet på gigantinstitutioner, anstalter som den i Hammer Bakker. Vi følger en stor dreng, hvis far arbejder ved forsorgen, og vi følger en voksen åndssvag mand - i den turbulente tid, som 1960'erne var for både de åndssvage og for de mennesker, der arbejdede med dem - og for den lille by, hvis eksistens i høj grad var afhængig af anstalten i Bakkerne. Mange af de personer, der optræder i bogen, lever eller har levet i det virkelige liv - på den tid, der skildres i bogen. Bogen er skrevet som fiktion, og ikke alle begivenheder, som personerne i fortællingen drages ind i, er hændt. Bogens forfatter, Lars Holmgaard Jørgensen, er født i 1952 i Vodskov af forældre, der arbejdede på Statens Åndssvageforsorgs Center V i Vodskov.
Pris kr. 150,- inkl. moms + forsendelsesomkostninger.

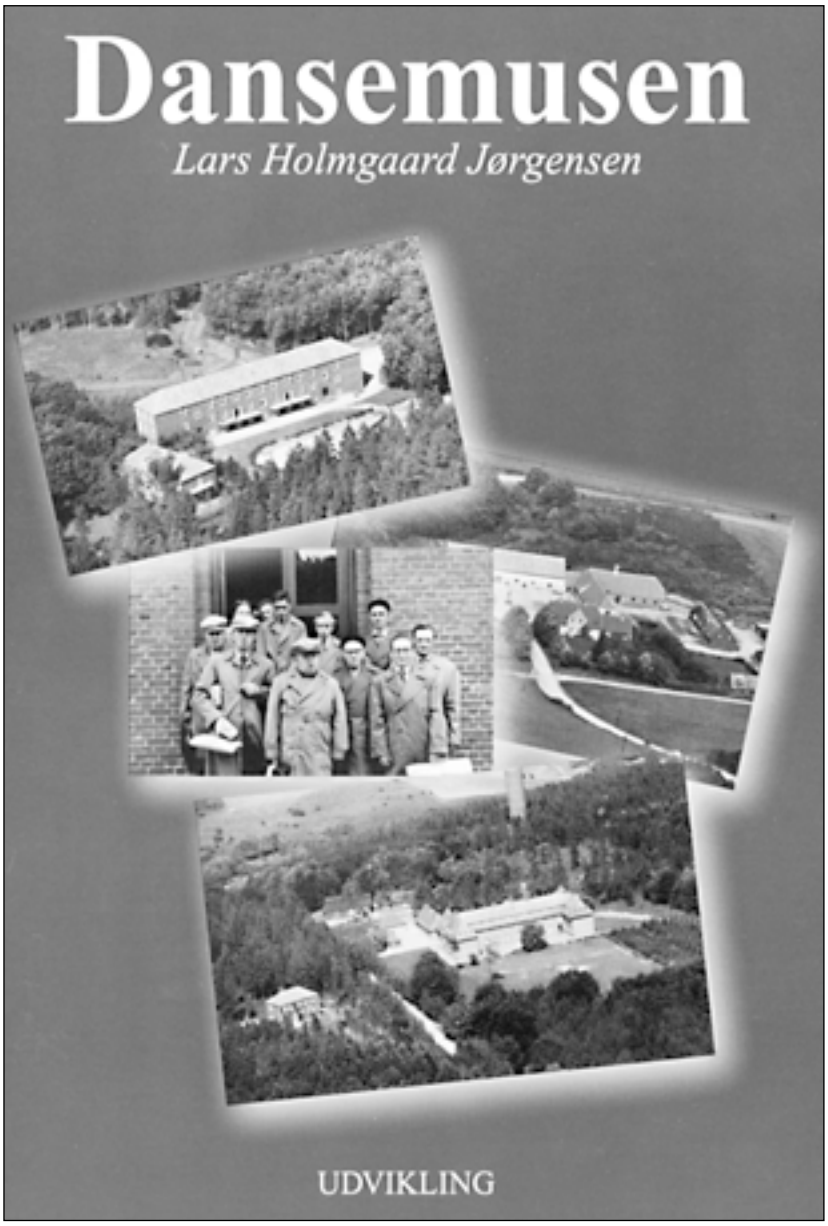

Bøgerne kan bestilles på
Forlaget Udvikling, Ladegårdsgade 44-46, 5610 Assens.
Telefon 64 71 59 93, fax 64 71 59 92, e-mail: udvikling@nypost.dk

Afsender:
Udvikling
Sekretariatet
Ladegårdsgade 44-46
5610 Assens

B

POST
PP DANMARK